Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 4.
Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

1029. Varia.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім.
В. СТЕФАНИКА НАН УКРАЇНИ

ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

ФОНД 4 (Бав.)

ОПИС 1

ОД. ЗБ. 1029

1029

IV C 8

73 h p12

QVARTA REGVLA.

Idem de pronepotibus tam ex filio quam ex filia natis & de alijs descendentibus qui concurrunt cum filijs ascendentium sentiendum est. Nam similiter ut nepotes, in stirpes succedunt. gl. super verb. prognatus. d. §. in testatorem. & §. fi. C. de tit.

QVINTA REGVLA.

Soli ac in numero diuersi nepotes, siue ex filijs, siue ex filiabus procreati, succedunt auo suo in stirpes d. §. & l. 2. c. de suis & legit. §. si quis igitur. in autent. de hæred. ab intestato venientibus.

SEXTA REGVLA.

In solis descendentibus collatio profectionis bonorum regulariter locum habet, nisi à defuncto aliter expressè sit dispositum. Quare liberi quibus antè ab ascendentibus est collatum, volentes in illorum defunctorum hæreditate cum alijs simul succedere, tenentur prius illud quod acceperunt aut conferre, aut detrahere debita sua portione, vt inter coheredes seruetur æqualitas. Hinc filius donationem propter nuptias, & nuptiarum impensas, item filia elocata dotem, sibi patre adhuc viuente datam, vel confert vel detrahit. Hæc enim ex iuris necessitate è non ex mera liberalitate aliquid conferens liberis, videtur velle eius rei collationem post suum obitum fieri autent. ex testamento & l. vt liberis. C. de collationibus & ferar. in forma libelli pro hæreditate vel re singulari diuidenda.

Sed quid de Libris aut studiorum sumptibus in vita parentis in filium studiosum collatis est sentiendum?

Bare. in hac difficili & disputabili quæstione in l. 1. §. nec castrense. num. 2. & 3. ff. de collat. bonorum ita concludit: Libri a patre empti sed non traditi, nec expressè donati filio studioso, veniunt in collatione præsertim si filius non habeat aliquem gradum dignitatis, nec absoluerit in vita patris studiorum suorum curricilum. Sed si accesserit

expressa

ex praefata traditio, vel donatio per patrem facta est, vel filius, eo viuente aliquo gradus titulo ornatus sit tunc quia quasi militare incipit, huiusmodi libri pro castrensi peculio habentur, et nequa quam post obitum patris sunt conferendi: imò nec sumptus studiorum conferuntur, si filius studiosus nulla alia habuerit bona propria, et longo tempore in academia ex consensu et patientia parentis vixerit, quia tunc pater per hanc suam patientiam videtur se obligasse ad huiusmodi sumptus filij quò is sua studia cum aliqua laude absoluere posset. Quare debita ratione studiorum honestè contracta, à filio studioso ante obitum patris sui ex communibus bonis tanquam de alieno sunt soluenda l. sed Iuliamus: qua aliâs incipit, Item si filius fam. §. quod dicitur. ff. ad sc. Maced. de quo vtra Pald. in d. l. 1. §. nec castrense. pulcherrimè: vide Ferrar. in d. forma libelli, pro haereditate vel re singulari diuidenda. num. 16. 24. et 25.

II. DE LIBERORVM NATVRALIVM tantum successione.

Qui dicuntur liberi naturales tantum.

Qui extra legitimum matrimonium ex viro vno, vnaq; concubina, in domo retenta et vxoris loco habita, nati sunt: et hi vulgò Bastardi appellantur: de quibus loquitur. gl. super verb. naturales. §. 1. inst. de adopt. et Syn. in d. tractat. successionum. num. 6. et Ferar. in d. forma libelli. pro haered. ab intestato delata. §. 3. num. 4. per text. in autent. licet et aut hu manitatis. C. de naturalibus liberis. Et hi aut patri naturali succedere volunt, aut matri. In vtroq; igitur casu tales obseruent regula.

PRIMA REGVLA.

Liberi naturales tantum succedunt suo patri naturali ab intestato non habenti vel alios naturales et legitimos, vel etiam coniugem legitimam, in duabus vnciis, hoc est in sexta haereditatis patre. Quare si defunctus reliquerit 1200, aureos naturales hoc casu habebunt cum sua matre ex patris sui naturalis haereditate 200, aureos: mater autem succedit cum illis in capita: accipit enim vnam portionem ex

liberis

liberis. §. si consideremus. in autent. de triente & semisse. colla. 3. Quod tamen fallit si pater plures habuerit concubinas. Nam tum in odium effusæ libidinis huiusmodi liberi non possunt succedere patri suo naturali. §. discretis vers. si verò effusa. in autē. quibus modis naturales efficiantur sui. Iis tamen alimenta debentur de æquitate iuris canonici. c. cùm haberet. ext. de eo qui duxit in matrimonium quam polluit per adulter.

SECVNDA REGVLA.

Si verò extiterint legitimi & naturales simul, liberi naturales tantùm, omnino ab hæreditate paterna excluduntur, & in nihilo succedunt: sunt tamen à legitimis alendi pro facultatum modo, iuxta arbitrium boni viri. d. autē. licet. C. de naturalibus liberis. & §. si quis igitur in autent. quibus modis naturales efficiantur sui. coll. 7.

TERTIA REGVLA.

Nepotes aut pronepotes auo suo naturali ab intestato nullo modo succedere queunt. l. fin. C. de naturalib. liberis.

QVARTA REGVLA.

Sed matri etiam illustri & omnibus alijs ascendentibus in linea feminea non solùm liberi naturales tantùm sed etiam eorū nepotes & pronepotes cum alijs liberis naturalibus & legitimis simul æqualiter succedunt: liberi quidem in capita, nepotes verò in stirpem. §. novissimè & ibi Ang. infra. de sc. Orfi. & l. si qua illustris. §. 1. c. ad sc. Orficianum.

III. DE SVCCESSIONE LEGITIMORVM.

Qui liberi dicuntur legitimi tantùm?

Quibus non natura sed lex ipsa ius filiationis per adoptionem vel per arrogationem attribuit. Quod quomodo fiat, supra in tit. de adopt. declaratū est. Sunt autem duo filiorū legitimorū genera. Alij enim dicuntur adoptati siue ab extraneo, siue à quouis ascendente: alij verò arrogati. De utrogītag genere quatuor principales constituuntur regulæ.

PRIMA REGVLA.

Liberi adoptiui ab extraneo & per manentes in tali adoptione usq ad mortem adoptantis, æqualiter cum alijs liberis naturalibus & legitimis simul ab intestato succedunt, tàm adoptanti quàm parenti suo

suo naturali: habent enim rationem suorum haeredum, licet in adoptantis potestatem non transeant. §. in testatorem. & ibi Angel. & §. sed ea omnia hoc tit. nostro & l. cum in adoptivis. §. sed ne articulum. C. de adopt. & Ferr. in d. forma libelli pro haereditate ab intestato delata. §. 3. num. 11.

SECVNDA REGVLA.

Nullis autem naturalibus & legitimis superstitibus liberi legitimi soli succedunt patri adoptivo (nulla emancipatione facta) exclusis etiam defuncti parentibus: sed ad successionem agnatorum & cognatorum ipsius defuncti nequaquam admittuntur. l. 2. §. liberi. ff. ad. Sc. Tertull. d. l. cum in adoptivis. §. sed ne articulum. vers. & ideo. C. de adoptionibus.

TERTIA REGVLA.

Filius familias adoptatus ab ascendente, i. e. ab avo vel paterno vel materno, desinit esse in patris sui potestate & soli adoptanti instar filij naturalis & legitimi simul succedit durante adhuc adoptione. Concurrunt autem in tali filio duo vincula, alterum naturae, alterum adoptionis. §. sed hodie. supra, de adopt. & d. l. cum in adopt. §. si vero pater. C. eod.

QVARTA REGVLA.

Arrogatus transiens non solum in familiam, sed etiam in potestatem arrogatoris patris licet extranei, non facta emancipatione, tam in ijs bonis quae ad eum attulit, quam in alijs ipsius arrogantis proprijs, & ab intestato, & ex testamento, tanquam filius naturalis & legitimus simul, eique succedit. d. l. cum in adoptivis. §. fin. C. de adoptio. & l. si arrogator. ff. eod. tit. adde Ferrar. in d. §. 3. num. 12 circa finem.

IIII. DE SPVRIORVM. SVC:
cessione

Qui dicuntur spurij?

Appellatione spuriorum generaliter intelliguntur omnes qui ex vago concubitu nati sunt. Inter quos referuntur liberi Monachorum, meretricum & similium. secund. Dyn. in d. tractatu successionum. num. 9. specialiter verò spurij dicuntur liberi quorum mater publica meretrix est, quae cum multis viris indiferenter consuetudinem habuit, & à con:
fusione

Lan Frankinski w Księgach krakowskich tak iest opisany
Ma bydź miara na łokci 14 y napędzy ktory y miar 270 wdłuss mierzyć a wzdłuss
u czym sprawiedliwy lan Frankinski. Item tedy łanie naidzie się takowych miar
quadratowych 3240 to iest łokci quadratowych 64,8000.

Lan zaś wedle Grzebskiego tak iest opisany.
Pręt ma w sobie łokci 7½, sznur prętow 10. to iest łokci 75 wdłuss a Lan cały
9 sznurow quadratowych. 90. to iest prętow kwadratowych 9000 a łokci kwadrato-
wych 477000.
Większy tedy Frankonski lan niss Grzebskiego kwadratowych łokci 171000
to iest sznurow Grzebskiego kwadratowych 32 prętow kwadratowych 26

Lan niemiecki tak tess Janusszowski opisuie

Naprzod. 15. łokci czym ieden pręt, trzy takowe pręty to iest łokci 45.
czym ieden sznur cztery takowe sznury to iest łokci 180.
czym lan wszerz a wdłuss 90 takowych sznurow to iest łokci 4050.
a tak takowy lan ma w sobie łokci kwadratowych 729000 Więcey niss lan
Frankonski łokci 81000, to iest sznurow Grebskiego kwadratowych 15 y
prętow kwadratowych 28 A większy niss lan Grzebskiego sznurow
Grzebskiego kwadratowych 47 prętow 54

Lan lubelski iako go L. Lugonski opisuie mało się niezgadza item la-
nem Niemieckiem, bo L. Lugonski kładzie pręta 7½, takowych prętow
12 to iest łokci 90 kładzie w sznur ieden, takowych sznurow dwa kładzie
wszerz lanowi. A wdłuss sznurow takowych 78. to iest staian. 24 wkas-
des staie po. 2. sznury rachuiąc przenosi tedy lan L. Lugowskiego lan
Niemiecki trzema sznurow to iest łokci 270 wdłuss. a drugiemu sznurowa to
iest łokci 180 wszerz.

Lan Polski tak Janusszowski opisuie.
Staie ma się rachować na łokci 84 takowych staian wiedno pole
wdłuss ma bydź 12, to iest łokci 1008 a wszerz ma bydź lan na 120 łokci
co czyni łokci kwadratowych 120960. Takowych trzy pola ma się rach-
rać w lan ieden to iest staian takowych 36 a łokci kwadratowych 362880
A tak mniey to lan niss Grzebskiego łokci kwadratowych 114220 to
iest sznurow Grzebskiego kwadratowych 21 y prętow kwadratowych 55.

Drugi lan Polski tak opisuią
ma bydź lan rozdzielony na trzy pola

W każdem polu ma bydź cztero stai: każde staie ma bydź wdłuss na
stop 150. to iest łokci 75. czym wszystkiego wdłuss łokci 300 a wszerz
ma bydź

ma być łan na 24 zagonij kordij zagon na 6. stop to iest na trzij łokcie
czyni wszers łokci 72 A tak tego ie[illegible]go pola będzie łokci kwadratowych
21600. A we trzech polach łokci kwadratowych 64800. co czyni będzie
sznurow Grzebskiego kwadratowych 22. pretow 22. Mniej iuss Grzebskie
łan sznurow kwadratowych 67 pretow 78.

Lanceus Comusturalis na ktorem wkazdem trzeciem polu wytiera sie
po 12. korcij żytka.

Mory ma wsobie sznurow wdluss 10. awszyrz sznurow 3. awkazdem sznurze
iest pretow 10. Staie Lanowe ma wsobie sznurow 2. wdluss awszers sznurow
2 takie staie puttankowe ma wsobie wdluss sznurow 2. awszers sznurow.

De succedentium successione ab intestato in bonis allodialibus.

Ordo I.

Ad successionem ab intestato primo vocantur descendentes, exclusis alijs ascendentibus & collateralibus. Ratio enim naturalis, quasi lex quadam tacita liberis parentum hæreditatem addicit. l. fin. in princ. ff. de bonis damnatorum & l. nam & si ff. de mortis testam. Appellatione autem descendentium seu inferiorum non tantùm liberos, sive masculos sive fœmellas, tàm suos hæredes, quàm emancipatos, sed etiam nepotes in infinitum, & postumos intelligi, supràquòd recitè monuimus, per l. liberorum ff. de verb. & rer. signif. Porro sex species liberorum vulgo numerantur I. Naturalium & legitimorum simul. II. Naturalium tantum. III. legitimorum tantum. IIII. Spuriorum seu vulgò quæsitorum. V. Incestuosorum & ex damnato coitu susceptorum. VI. Spiritualium per gl. in §. 1. supr. de adopt. in verb. naturales & Cyn. in tract. succes. nu. 1. & Ferar. in d. formali libelli pro hæred. ab intestato delata vers. Nullo.

De successione Filiorum naturalium & legitimorum simul.

Quæ sunt Filij naturales & legitimi simul?

Qui ex iustis nuptijs, seu vero atq; legitimo matrimonio nati sunt, gl. super verb. naturales sup. de adopt. & Cyn. in de tract. De eorum itaq; successione hæ notentur regulæ.

Prima Regula.

Liberi naturales & legitimi tàm masculi quam fœmellæ sive in patria potestate existentes, sive emancipati hodie præferuntur omnibus alijs: & suis ascendentibus æqualiter succedunt in capita autem. in successione. C. de suis & legit. hæred. Cyn. in d. tractat. suo. num. 1. & Ferr. in d. forma libelli vers. nullisq; num. 6. Dicitur autem in capita succedere quoniam singulæ personæ ad quos pertinet successio hæreditatis illius, virales seu æquas accipiunt portiones arithmetica proportione.

secunda.

SECVNDA REGVLA.

Eodem modo succedunt liberi lītimati § intestatorum vers. quibus commemorari l. tit. Dyn. in d. tract. mem. 5. & Ferrar. in d. vers. mum. 14. Nam si filius naturalis legitimetur vel per subsequens matrimonium, vel per rescriptum principis, vel per oblationem curiæ, vel per Testamentū patris confirmatum à Principe succedit non solum illi quò ad bona sed etiam quò ad dignitates & Honores diuersa tamen ratione quia legitimatus per subsequens matrimōnū per omnia censetur legitimatus. c. tanta est vis & ibi gloss. super verbi lītimi. est. qui filij sint lītimi. Quare tam patri suo naturali quam eius agnatis & cum alijs cognatis liberis succedit æqualī secund. Bart. in §. ad hoc mum. 5. in aut. Her. vt liceat matri vel auiæ &c. sed & lītimatus per oblationem curiæ vel rescriptum principis & si in patria potestate est tamen quò ad omnia, non lītimatur. Quam in allodialibus bonis tantùm succedit patri, qui est lītimatus per curiæ oblationem. §. filium. in aut. Rent. quibus modis naturales efficiantur sui. collat. 7. At legitimati per rescriptum principis (quod tamen fieri non potest alijs legitimis extantibus) expertes sunt omnis dignitatis paternæ, sed soli existentes, admittuntur ad hæreditatem patris & agnatorū ipsius Bart. in §. tribus. mum. 2. 6. & 9 in d. aut. quib. mod. naturales efficiantur sui coll. 7.

TERTIA REGVLA.

Nepotes concurrentes cum liberis naturalibus & lītimis simul aut lītimatis propter ius repræsentationis succedunt ascendentibus in stirpes, h. e. tantam hæreditatis partem consequuntur, quantam accepisset pater eorū unà cum alijs fratribus suis si adhuc viueret: Assumunt en nepotes patris sui præmortui locum eiusq; personam repræsentant. Vnde per fictionem iuris in pari gradu cum alijs liberis superstitibus reputantur in successione auæ vel paterni vel materni §. cum filius. & §. fin. hoc tit. nostro. Est autem successio in stirpes cùm portiones inæquales diuersis personis respectu stirpis, proportione Geometrica attribuuntur.

tione

Quæ ved.

fusione seminis originem traxit. Vocantur etiam huiusmodi liberi et vulgò quæsiti, quasi ab incerto patre prognati. l. vulgò concepti. ff. de statu hominum. De eorum autem successione quatuor obseruenti regulæ.

PRIMA REGVLA.

Spurius propter patris sui incertitudinem prorsus destituitur successione hæreditatis paternæ aut aliorum per lineam paternam ascendentiũ. l. si spurius. ff. vnde cognati.

SECVNDA REGVLA.

Spurius ad successionem illustris matris non admittitur siue ex testamento, siue ab intestato, si alij liberi et naturales et legitimi simul extiterint. l. si qua illustris. c. ad sc. Orficianum.

TERTIA REGVLA.

Nullis verò liberis naturalibus et legitimis extantibus, soli spurij superstites, tàm ex testamento, quàm ab intestato matri etiam illustri succedere possunt. §. nouissimè. mfr. de sc. Orficiano et d. l. si qua illustris. c. eod. tit. Imò non solùm matris sed auiæ et aliorũ aliarũque ascendentiũ in linea fæminea spurijs hæreditas tali casu deseritur. l. hac parte. et l. modestinus. ff. vnde cognati et Ferrar. in d. forma libell. pro hæred ab intestato delata. §. 3. num. 15.

QVARTA REGVLA.

Succedunt matri etiam cum alijs liberis legitimis ex legitimo scilicet matrimonio editis, secundũ Angel. et alios in d. §. nouissimè. per text. l. hac parte et §. vulgo inf. de successione cognato.

V. DE INCESTVOSORVM
et adulterinorũ successione

Quod ad successionem attinet, mutuò æquiparantur nefarij incestuosi et adulterini liberi: et de his omnibus traditur vnica saltem regula.

REGVLA.

Quod nec patri nec matri siue ex testamento siue ab intestato succedant. Nam hi omnes paternarũ hæreditatũ successione et filiorũ

nomine

nomine indigni iudicantur adeò vt nec alimenta illis subministrare cogant. autē. ex complexu. c. de incest. & nuptiis. nupt. & §. fin. in autent. quibus modis naturales efficiu. sut. collat. 7. sed de aequitate canonica pro modo facultatis, alimenta & dos eis debentur. c. cum haberet. & ibi Abbas, ext. de eo, qui duxit in matrimonium quam polluit per adulterij & Ferr. in d. §. 3. nu. 16.

VI. DE SPIRITVALIBVS LIBERIS & eorum successione.

Qui appellantur liberi spirituales?

Spirituales liberos vocamus, quos ex sacro fonte (ut vulgò loquuntur) leuauimus, secundum Panor. in c. tanta. extr. qui filij sint legitimi. Et de ijs habetur vnica regula.

REGVLA.

Filij spirituales in nullo succedunt parentibus suis spiritualibus: quia hac cognatio in spiritu consistit quae ad corporalia bona non extenditur, vt inquit Panor. in d. c. tanta extr. eod. Tamen huiusmodi liberi de necessitate sunt alendi per parentes suos spirituales, si alios coniunctos consanguineos non habuerint, secundum Bald. in autent. nisi rogati. c. ad sc. Trebellianum.

DE ASCENDENTIBVS & successione.

Ordo II.

Liberis & omnibus descendentibus extinctis proximus locum in successione parentes ascendentes obtinet. §. si igitur in autē. de ha. red. ab intestato venientibus & autē. defuncto. c. ad sc. Tertullianum. Hinc vulgo dicitur det. Ordine turbato succedis Bulgare nato. l. nam & si parentibus. ff. de inofficioso testamento. Porro appellatione parentum veniunt auus, auia, proauus, proauia, utriusque sexus in infinitum. l. quisquis litigandi. §. parentem. ff. de in ius vocando. & gl. in d. §. si quis igitur. Sunt quot species parentum quot liberorum. Posito enim vno correlatiuorum, necesse est poni & alterum vide Cyn. in d. tractatu successionum. num. 13. & Ferrariens. d. §. 3 num. 23. gloss. in Clementina. vnica. de summa trinitate & fide catholica. Vocantur autem alij parentes naturales & legitimi simul: alij naturales tantum et Idque respectu diuersorum filiorum, vel naturalium & legitimorum

gitimorũ vel spuriorũ vel incestuosorũ, vel spiritualiũ quorũ qualis sit successio in hæreditate defuncti, si vel soli supersint vel cum eis alij quoq; collaterales concurrant brevibus regulis erit explicanda.

Dic regulas de parentibus naturalibus & legitimis simul circa successionem descendentium.

PRIMA REGVLA.

Pater & mater, soli superstites, rodie æqualiter possunt succedere, filio mortuo; siue sit masculus, siue fœmina, tam in patria potestate existens, quam emancipatus, non solùm in castrensi peculio, vel quasi, sed etiam in aduentitijs per filiũ ab aliquo extraneo acquisitis. d. autent. defuncto. C. ad sc. Tertull. & d. §. si igitur cum defunctus.

SECVNDA REGVLA.

Sed in bonis aduentitijs acquisitis ex linea materna, mater regulariter patri, sicut in acquisitis ex linea paterna pater matri in successione filij defuncti, præferri solet. auth. itaq; vbi Bart. nu. 2 & Ang. ibid. C. communia de successionibus.

TERTIA REGVLA.

Similiter quoq; de alijs ascendentibus solis iudicandũ est, inter quos bona defuncti æqualiter in duas portiones utrinq; diuiduntur ita ut vnam partem paterni, alteram verò materni sortiantur. In bonis tũ ex vna linea acquisitis, succedunt ascendentes illius lineæ tantum. d. auth. defuncto. & d. autent. itaque vbi Bart. & Ang. in §. præferuntur. num. 2. instit. ad sc. Tertull.

QVARTA REGVLA.

Si uero ascendentes dispares fuerint in gradu, proximior eorum excludit remotiorem. Angel. in d. §. præferuntur. nu. 1. & d. auth. defuncto. in vers. salua gradus sui prærogatiua. & ibi Paulus de Castro. C. ad sc. Tertulliam.

QVINTA REGVLA.

Pluribus ascendentibus in secundo vel tertio gradu disparis numeri existentibus, qui tamen defuncto coniuncti sunt in pari gradu, hæreditas eius in duas partes diuiditur, quarum vnam accipiunt ascendentes lineæ paternæ alteram verò ascendentes lineæ materna:

siue

siue sit vnus vel plures. d. autē. defuncto & d. §. si igitur cum defuncto

SEXTA REGVLA.

Sed si cum parentibus aut alijs ascendentibus simul concurrant fratres & sorores ipsi defuncto vtrinq; comuncti, sublata omni differentia sexus, patriæ potestatis & emancipationis, successio inter eos æqualiter fit in capita. d. autēn. defuncto. vers. sed si cum parentibus, in verbo, proximis & ibi gl. & DD. & §. consequens. autē. de hæredibus ab intestato venientibus, & Ferrariens. in d. formula libelli. §. 3. num. 25. Patri tamen in hoc casu ex bonis aduentitijs filij qui in eius erat potestate, vsus fructus non debetur. d. autē. defuncto.

SEPTIMA REGVLA.

Idem ius statuitur & in parentibus aut alijs ascendentibus, qui concurrunt cum fratrum aut sororum liberis circa defuncti successiōm Est q; hoc priuilegiū speciale, fratrum & sororū vtrinq; comuncto rū liberis Nam ad eorū nepotes & pronepotes minimè extenditur. d. aut. defuncto. & §. si defunctus. autēnt. de hæredibus. ab intestato venientibus. Item Angel. in §. præferuntur. num. 2. instit. de. sc. Tertulliano.

OCTAVA REGVLA.

Ascendentes in successione defuncti præferuntur fratribus aut sororibus ex vno tantum latere comunctis. d. autē. defuncto & Ferrar. d. §. 3. num. 25. Hinc utrinque pater primi matrimonij, extincta matre non succedit fratri uterino seu filio secundi matrimonij, sed ab eius hæreditate per uitrieū suum, qui defuncti pater est, repellitur, secundū Paulū Castrens in d. autē. defuncto. num. 2.

NONA REGVLA.

Sed si ascendentes, & fratres & sorores defuncti sunt vnius ac eiusdem lineæ, propter similem cognationem æqualiter ad huiusmodi successionem inuicem admittuntur ut mater & filius primi matrimonij, extincto marito ac filio, qui ex secundo matrimonio natus est, æqualiter ad filij defuncti successionem vocantur. d. autē. defuncto. & ibi Paulus de Cast. c. eod.

Recita Regulas de parentum naturalium successione.

Hæ ex liberorū naturalium successione, quorū supra in hoc tit. mentio facta est, diiudicantur. Correlatiuorū enim eadem est disciplina, & quicquid statu

in uno

in uno, si par utriusq; ratio est, idem in alio statuto videtur. l. fin. C. de in: dicta viduitate toll. Tota autem natura huius successionis circa parentes naturales tantum, duabus potissimum regulis comprehenditur.

PRIMA REGVLA.

Pater naturalis tantum solus existens, filio naturali extincto, succedit in duabus unciis, hoc est, sexta parte hæreditatis. autb. licet. §. ab intestato. C. de naturalibus lib.

SECVNDA REGVLA.

Mater verò & alij ascendentes lineâ maternâ, eidem filio defuncto æquè succedere possunt, ac si ex legitimo matrimonio natus esset. §. fin. inst. de sc. Tertull. & l. si spurius. ff. vnde cognati.

Dic regulas de successione legitimorum parentum tantum?

Duæ sunt regulæ præcipuæ eius successionis

PRIMA REGVLA.

Facta adoptione ab extraneo, filio defuncto, pater naturalis patri adoptiuo in eius hæreditatis successione præfertur: sed defuncto: adoptato ab ascendente, adoptiuus, pater, excluso naturali eidem succedit. l. cum in adoptiuis. §. sed ne articulus. C. de adoptio. & Dyn. in tractatu successionum. nu. 15.

SECVNDA REGVLA.

Patre arrogante solo superstite post obitum filij arrogati, tota eius hæreditas ad eundem solum devoluitur: sed si vixerit adhuc arrogati pater naturalis, is patri arrogato in defuncti filij successione præfertur. Sin verò cum arrogatore patre extincto naturali concurrant fratres & sorores utrinque coniuncti ipsi defuncto, inter illos omnes successio fit in capita. gloss. super verbo. alia persona in §. mortuo. & Ioannes de Plat. ibid. num. 2. infr. de acquisit. per arrogationem.

Quomodo spuriorum parentes ijs defunctis succedunt?

De eorum successione duæ regulæ traduntur.

PRIMA REGVLA.

Pater filio spurio nulla in re succedit, cum is planè sit incertus. d. l. si spurius. ff. vnde cognati & Dyn. in d. tractatu successio. num. 15.

SECVNDA

SECVNDA REGVLA.

Mater vero licet sit illustris, aliosq; naturales & legitimos simul habeat, nihilominus filio suo spurio mortuo ab intestato succedere potest. d. §. fin. & ibi Angel. in titul. de. sc. Tertulliano. Cuius ratio esse potest, quod liberi legitimi & naturales utilitatem & commodum ex ea successione consequantur & habeant. Verum Accursius in d. §. fin. diuersum tenet, existimans matrem illustrem ab hereditate spurij filij omnino arcendam atq; excludendam esse: cum in mulieribus ingenuis & illustribus, quibus castitatis obseruatio præcipuè debitè est, nominari spurios satis ignominiosè satisq; acerbum sit. per l. si qua illustris. c. ad sc. Orficianum. Quæ ratio quidem faciet, ut ipsa vicissim non succedat, cùm potior priorq; sit, quàm commodum, & emolumentum, quod reliquis liberis accedit. vide Christophor. Cortiu in tr. de sc. Tertulliano. num. 5.

Incestuosi parentes quomodo succedunt?

De horum successione hæc tenenda est regula: quod nec pater nec mater nec vel alij ascendentes huiusmodi liberis, ex complexu nefario, aut incestuoso seu damnato procreatis, succedere possunt. autent. ex complexu. c. de incest. & inutilibus nuptijs. In casu tamen necessitatis parentes ab ipsis filijs incestuosis sunt alendi. autent. incestas. c. iam d. tit. sicut è contra parentes filios ex incestu procreatos alere coguntur, ut paulò superius, de incestuosorum & eorum filiorum successione dictum est.

Quomodo succedunt parentes spirituales?

De his quoq; unica regula tantùm negatiua traditur.
Quod scilicet inter parentes spirituales & liberos, quos ex sacro baptismatis fonte leuarunt nulla fit successio secundùm interpretes, in c. transmisse. extra. qui filij sint legitimi. Nulla enim ex hac leuatione consanguinitas, contracta, sed communio quædam, eaq; sancta inter eos initur. est. c. ita diligere. 30. q. 3. quæ in externorum bonorum successione non considerat.

DE COLLATERALIVM.

successione?

ordo III.

Vt ascendentium & descendentium successio durat infinitè: ita collateralium tàm agnatorum quàm cognatorum successioni, vsq; ad decimum gradum hodie locus est.

est, licet de iure veteri, cognati ad septimum tantum gradum poterant succedere. §. fin. e. ibi gl. in verb. natae ue. in tit. de successione cognatorum. et Mynsingerus ibidem num. 4. Porro collaterales non solum intelliguntur fratres et sorores sed et omnes alij sanguine iuncti ex transuerso, siue sit propioris siue ulterioris gradus in linea paterna, ad quam agnati: aut materna, ad quam cognati referuntur. §. 1. infr. de gradibus cognationum. Suntque tot collateralium species, quot sunt species liberorum aut parentum, secundum Dyn. in d. tractatu successionum. num. 16. Sed differentia inter fratres et sorores tres recensentur. Alij enim germani dicuntur qui ex uno patre et una matre prognati sunt, et ii aliàs utrinque comuncti vocantur. Alij consanguinei qui vnum eundemque quidem habuerunt patrem, sed diuersas matres. Alij vero uterini quibus una est mater, sed non unus idemque pater propter diuersum matris suae matrimonium appellantur. De quibus Mynsing: in §. secundo gradu. num. 3. infra, de grad. cognat. et latig. I. C. Paulus, in l. fin. §. secundo gradu. ff. eod.

Recense regulas de collateralium naturalium et legitimorum simul successione.

PRIMA REGVLA.

Fratres et sorores utrinque comuncti, siue sint legitimi et naturales simul, siue legitimati per subsequens matrimonium, exclusis fratribus aut sororibus ex uno tantum latere comunctis defuncto fratri aut sorori succedit in bonis tàm paternis quàm maternis, et aliunde quaesitis aequaliter siue in capita. aut Cent. cessante. c. de legit. hae. red. et §. si igitur defunctus. l. e. aut: de hae. red. ab intestato venientib. et Bare. in §. ad hoc. num. 5. in aut. Cent. ut liceat matri et auiae etc. coll. 8. et Dyn. in d. tractatu successionum. num. 16. Ferrar. in d. forma libelli, pro haereditate ab intestato delata. §. 3. num. 27. et sequentibus.

SECVNDA REGVLA.

Fratres consanguinei, fratrio suo consanguineo defuncto pariter succedunt, exclusis uterinis, quod ad acquisitionem bonorum paternorum attinet. Dyn. in d. tractatu succes. nu. 18. et Ferrar. in d. forma libelli. §. 3. num. 29. per text. in l. de emancipatis. §. cùm enim. c. de legit. haeredibus.

TERTIA REGVLA.

Fratres vero uterini, quo ad bona materna in successione sui defuncti fratris.

fratris vterini, præferuntur consanguineis fratribus. Dyn. in d. tractat. & Ferrar. loco prædallegato, & d. l. de emancipatis.

QVARTA REGVLA.

Sed in bonis aliunde acquisitis, ipsi defuncto, fratres consanguinei & vterini æqualiter succedunt. autent. post fratres. la. 1. & ibi D. D. C. de legit. hæredibus, & in autent. ita g̃. C. communia de successio. per text. in d. l. de emancipatis. §. exceptis. & l. fin. C. communia de successionibus.

QVINTA REGVLA.

Filij præ defuncti fratris utrimq; coniuncti, admittuntur ad successionem defuncti cum fratribus et sororibus ipsi defuncto utrimq; iunctis in stirpes. d. autent. cessante. & §. si igitur defunctus. la. 2. vers. si autem. autent. de hæredibus ab intestato venientibus. & Ferrar. d. §. 3. num. 30. Ius enim repræsentationis inter fratrum liberos locum habet, quò ad successionem attinet, licet hoc adulteriores collaterales nullo modo extendatur. autent. post fratres. la. 2. & in autent. de hæredib. ab intestato venientibus. de §. si defunctus. vers. huiusmodi autem priuilegiũ & Dyn. in d. tractat. successi. nu. 19. Dissentit ab hac regula ius Saxonicũ, quod fratres & sorores utrinque coniunctos defuncto, præferet fratris præ defuncti filijs. Non enim vult de iure Saxon. ius repræsentationis inter collaterales. art. 20. lib. 2. Landr.

SEXTA REGVLA.

Filij præ defuncti fratris ipsi defuncto utrimq; coniuncti, excludunt ab eius successione fratres ex vno latere tantũ, propter ius repræsentationis, & duplex vinculũ, scilicet agnationis, respectu patris, & cognationis, respectu matris, quod in eis concurrit, licet vno gradu consanguinitatis remotiores alijs videantur. d. autent. cessante. et d. §. si igitur defunctus. la. 2. vers. consequens. Variat et hic ius Saxon. à iure ciuili: nam de iure Saxonico præmortuorũ fratrũ filij & fratres & sorores ex vno latere tantũ, æqualiter succedunt de functo in capita. Sicut enim in eodem gradu secundũ computationem Saxon. Artic. 20. in fine lib. 2. extat sententia post Wercrib. sub titulo Wie halber Bruder vnd volter Bruder oder schwester tinder Erbe nemmen.

SEPTIMA REGVLA.

Filij fratris excludunt defuncti patruos, id est fratres sui patris, vel similes personas, in successione, propter ius repræsentationis: licet: à defuncto pari gradu inuicem distent. d. autent. post fratres. la. 1.

OCTAVA.

OCTAVA REGLA.

Filij aut filiæ, ex pluribus fratribus aut sororibus nati, natæue quamuis numero inæquales sint, patruo tamen defuncto non in stirpes (ut quidam veteres voluerunt) sed in capita (secundum Azonem in summa sua, super rubr. C. de legit. hæredibus: quem sequitur Baldus & Salycetus in d. aut. cessante. & per constitutionem Caroli quinti Imperatoris in Spirensibus comitijs, anno 1529. promulgatam) eo die sibi inuicem succedunt. Et cum hac constitutione congruit ius Saxonicum, art. 17. lib. 1. Landrecht. Extat autem hæc constitutio articulo 29. inter constit. Comitiorum Spirensium sub rubrica. Kayserliche Constitution vnd Sanunge, wie Brüder vnd Schwester Kinder, die verlassene Erbschafft ihres Vatter Bruder vnd Schwester theylen sollen. Adde Zas. in 8. parte feudorum n. 18.

NONA REGVLA.

Omnes agnati aut cognati, sublata differentia sexus, eo die defuncto, si ab eodem pari gradu distent, post fratrum & sororum liberos æqualiter succedunt. Nam ius Repræsentationis tertio gradu collateralium expirat, nec ulterius progreditur. d. §. si igitur defunctus. vers. Huiusmodi verò Quare filij fratris et sororis in capita possunt succedere patruo magno, amitæ magnæ & materteræ magnæ defunctis. Idem de patruo & auunculo defuncti videtur: secundum Paul. de castro in d. aut. Cent. post fratres. l. 1.

DECIMA REGVLA.

Inter alios collaterales, quicunq; gradu ipsi defuncto sunt propiores, à successione remotiores excludit. d. aut. post fratres. l. 2. C. de legitimis hæredibus & Ferrariens. in d. §. 3. num. 30. circa finem.

Recita regulas de naturalium fratrum successione.

PRIMA REGVLA.

Fratres naturales tantùm paterna origine coniuncti, inuicem non succedunt. Dyn. in d. tractat. succes. mem. 1. & Angel in §. vulgò quæsitos me. 3. Instit. de successio cognatorum.

SECVNDA REGVLA.

Fratres naturales tantùm respectu maternæ lineæ coniuncti sibi

inuicem.

inicem succedere queunt. l. 1. & l. si spurius. ff. vnde cognati. Dyn. d. tractatu successio. num. 21. & Angel. iam dicto loco.

TERTIA REGVLA.

Fratres vero naturales tantum tam ex linea paterna quàm materna coniuncti exclusis fratribus & sororibus ex vno tantum latere coniunctis sibi inuicem succedunt. Quemadmodũ superius in successione fratrũ legitimorũ & naturalium simul dictũ est. per. §. si vero defunct. autḣen. de hæredib. ab intestato venientibus. & autḣent. de consang. & vterinis fratribus. adde. Ang. præallegato loco. num. 3.

Dic fratrum legitimorum tantum succone

PRIMA REGVLA.

Fratres adoptiui aut arrogati ab extraneo, non habent mutuũ inter se succonem. l. cum in adoptiuis. C. de adopt. & Dyn. in d. tractatu num. 22.

SECVNDA REGVLA.

Sed adoptati vel arrogati fratres, ab ascendente, nullis alijs extantibus, alter alteri defuncto succedere potest. Dyn. in præmemorato loco, & Ang. in §. fi. instit. de legit. agnat. success.

Dic de incestuosorũ fratrũ succone

REGVLA.

Nullis naturalibus ex damnato coito natis, quales sunt nefarij incestuosi & adulterini fratres inuicem succedere licet per autḣent. Ex complexu Et ibi D. C. de incest. & in d. tilibus. nuptijs.

Dic de spuriorũ fratrũ succone.

De horum successione eadem tenenda sunt regulæ quæ de naturalibus tantum supra traditæ sunt. Dyn in d. tractatu succonem. num. 23.

Dic de fratrũ spiritualiũ succone.

REGVLA.

Nec fratribus aliquid ex defunctorũ fratrũ spiritualiũ bonis debetur, per ea quæ superius de spiritualiũ filiorũ & parentũ succone dicta sunt.

DE SVCCESSIONE VIRI.
& VXORIS
Ordo IIII.

Et si

Et si olim maritus vxori suæ defuncta, & econtra vxor marito in bonis allodialibus non succedebant: tamen deficientibus collateralibus, alter ad alterius successionem de iure prætorio, quod æquitatem, peritia, & varios casus coniugij considerauit, Codic vocari solet, per bonorum possessionem, vnde vir & vxor. l. vnica. ff. & c. vnde vir & vxor. In hac autem successionis specie diligenter consideranda sunt statuta & consuetudines diuersorum locorum, quia iuri communi sæpe derogant. Tota verò huius successionis natura tam de iure ciuili, quàm prætorio quatuor regulis breuiter concluditur.

PRIMA REGVLA.

Intra decimum gradum mullis consanguineis in linea collaterali extantibus, coniuges sibi inuicem succedunt. d. l. vnica. ff. & c. eod.

SECVNDA REGVLA.

Sed si matrimonium fuerit sine dote & donatione propter nuptias, vno coniugum diuite decedente, altero superstite paupere, tum is in honorem matrimonij bene transacti, & ne afflicto addatur afflictio vnà cum liberis paucioribus quatuor, in quartam bonorum partem, cum pluribus verò quàm quatuor, in portionem virilem admittitur, qua quidem donec viuit fruitur: sed proprietas post ipsius obitum ad liberos eiusdem matrimonij, si qui supersint reuertitur. autent. præterea & ibi Paulus de Castr. nu. 4. & s. c. eod. & Ang. §. fin. nu. 6. instit. de successione cognatorum.

TERTIA REGVLA.

Præferuntur autem coniuges post consanguineos decimi gradus in successione etiam fisco, durante tamen inter eos matrimonio vsq; ad extremum vitæ diem, & nullo subsecuto diuortio. l. vnic. §. 2. & 3. ff. eod.

QVARTA REGVLA.

Sponsus vero sponsæ, vel sponsa sponso contractis sponsalibus, siue per verba de futuro, siue de præsenti, & subsecuta morte alterius ante consumatum matrimonium non succedit ab intestato, licet statuto ca-

caueatur, quòd maritus lucretur dotem post mortem suæ vxoris: cùm nulla inter eos recompensatio onerum matrimonij in tali casu extet. Ias. in d. l. vnica. nu. 2. C. eod. & Panormit. in c. ex publico extr. de conuersione coniugatorũ.

DE SVCCESSIONE FISCI.

Ordo V.

Deficientibus omnino ascendentibus, descendentibus, collateralibus viro & vxore tandem defunctis & nullos alios hæredes habentibus, succedit fiscus. l. vocantia. C. de bonis vacantibus. lib. 10. Est autem fiscus propriè, camera Imperatoris seu pecunia principis, constans canone, oblatione, & indictione. ut Autor est Ascanius Pediamus, quem refert Meiat. in l. inter publica. num. 2. & 3. ff. de verb. & rer. signif. Habet què nomen à fiscis seu sportulis in quibus huiusmodi pecuniam principes asseruabant. eodem Pediano autore. Et differt ab ærario, quia hoc est populi: ille verò ad principem pertinet. sæpè tamen alterum pro altero in iure promiscuè usurpatur. ut affirmat Plynsig. in §. res. fisci. num. 3. supra. de vsucap. &c. Porro circa fisci successionem sex subsequentes obseruentur regulæ.

PRIMA REGVLA.

Nullo consanguineo & legitimo hærede per defunctum relicto, bona ipsius vacantia ad fiscum deuoluuntur. d. l. vacantia. C. de bonis vacantibus. lib. 10.

SECVNDA REGVLA.

Ciuitates superiorem recognoscentes, cum non habeant fiscum, in bonis vacantibus minimè defunctis succedunt. Bart. in l. 2. & ibi in additio. ff. de iure fisci. l. 1. nu. 1. & 2. iunctis ibi additionibus C. de bonis vacantib. lib. 10.

TERTIA REGVLA.

Successio ciuitatis habentis regalia fisci, aut ex consuetudine, aut ex priuilegio, deficiente legitima successione hæredũ ab intestato valet secundum additio. ad Bart. in d. l. 1. nu. 11.

QVARTA REGVLA.

Vniuersitas quoq; ad successionem scholastici sine hærede defuncti admitti

gl.

gl. in d. l. 1. super verb. sine legitimo & Christopher. Portius. in §. tam aut. in. 11. supra de legatis.

QVINTA REGVLA.

Ecclesiae in bonis clerici legitimo haerede carentis regulariter succedere solent: per text. in l. si quis presbyter. C. de episcopis & clericis.

SEXTA REGVLA.

In bonis verò clerici fiscus ecclesiae superioris praefertur fisco inferiori. Paul. Cast. in d. l. si quis presbyter.

DE LEGITIMA AGNATORVM

successione

TITVLVS II.

Cum de horum successione in praecedenti tit. dictum sit, eius explicatio hic est omissa.

Hoc non attento, superem cognoscere periocha huius tituli?

Nam sic habeto: suis non existentibus lege 12. tabul. vocabantur proximi agnati, hoc est, per virilis sexus cognationem coniuncti. Ascendentibus verò parentibus non erat succedendi ordo: nam pater qui liberos habebat in pote — state, non iure haereditario, sed iure peculij ei succedebat: quamuis inter agnatos numeraretur: mater verò ad successionem liberorum non admittebatur: cum nec agnationis, nec potestatis, nec familiae ius haberet. vide tot. tit. h. c. vnde legit. & cognat. tit. §. vnde legit ex vrbis.

DE SENATVS CONSVLTO

Tertulliano.

TITVLVS III.

Quae olim circa hanc successionis speciem iuris variatio fuit?

Iura diuersa. h. l. enumerantur sex. I. Lex duodecim tabularum ita stricto iure utebatur, & masculorum progeniem praeponebat, vt ne quidem inter matrem & filium, vltro citroque haereditatis capiendae ius daret sed matrem omnino repellebat à successione filij intestati, vt dic. hic in princ. tit. nost. II. Ius Praetorium deficientibus agnatis ad excludendum fiscum post agnatos demum admisit matrem vt cognatam ad successionem per bonorum possess. vnde cognati vt hic. in princ. III. Claudius Imperator etiam

extantibus.

extantibus agnatis, ad solatium liberorum amissorum in acie, matrem vt cognatam ad eorum success. vocauit, vt hic. in princ. iunct. gl. in verbo, amis: dorum. §. IIII. Per senatusconsultum Tertulliamum, matri detristi successione (ut dicitur hic in prin. quae & luctuosa haereditas appellatur, in l. liberi. C. de inoffic. testam) cautum est, quod si mater ingenua peperisset tres liberos, libertina quatuor, ad bona filiorum sine liberis defunctorum, mater exclusis agnatis, admitteretur, vt hic in fi. princip. Et hoc dicitur ius trium liberorum secund. Q. P. ibi v. Posteriores Caesares matri ius trium liberorum habenti, aliquam haereditatis portionem ademerunt, trientem scil. seu quatuor vncias, quas patruo defuncti vel eius filio vt agnato concedebant. Et quando mater ius trium liberorum non habebat, tunc defuncti patruus vel eius filius octo vncias, id est duas partes haereditatis accipiebat, mater vero tantum tertiam partem seu trientem. §. sed cum antea. infra eod. l. fin. §. patruo. iuncta gl. in verbo, constitutis, cum ibi notat. C. eod. VI. Superuenit constitutio Iustiniani, qua mr in distincta licet tres vel quor liberos, vel defunctum tantum peperit, ad successione filij mortui admittitur. l. 2. C. de iur. liber. §. sed nos constitutione. infr. eod.

Sed qualiter hoc casu hodie succeditur?

Pater & mr si soli extent, aequaliter filio, sine liberis ab intestato decedenti, succedunt, si vero defunctus reliquerit vna cum parentibus sorores & fratres utrimq; coniunctos succedunt cum parentibus in capita sublata omni differentia sexus & patria potestatis. auth. defunct. C. eod. Filij autem fratrum vel sororum talium praemortuorum in stirpes admittuntur. §. hoc itaq; auth. vt fratrum filij. coll. 9. si vero fratres vel sorores, defuncto non fuerint utrimq; coniuncti sed ex altera parte tantum, praeferuntur eis parentes & reliqui ascendentes gradu proximiores. §. si aut plurimi. d auth. de haered. ab intest. ven. & autent. defunct. eod. id quod supra lib. 1. latius dictum est.

Quando haec succesio locum habet?

Imperator hic in §. sed quemad. quinq; principalia requiri docet, ne mater ab haereditate filij repellatur. I. Quod mater sit maior 25. annis. II. Vt filius discedat in pupillari aetate. III. Vt pupillo expediat habere tutorem. IIII. Vt matri possit negligentia imputari, nec ipsa, vel

procurator

procurator eius fortuito casu, vel alia iusta ex causa patere impediti fuerint. V. Dx. e filius sit penitus egenus, vide l. 2. §. si mater. cum seq. ff. eod. & Plat. hic & Porcu.

Quomodo m. succedit vulgò quæsito, item mœstuoso.

De hac quæst. vide supra tit. 1. m. 2. ordine succedendi, de succes. parent. natur. & legit. simul.

DE SENATVS CONSVLTO Orficiano.

TITVLVS IIII.

Quomodo olim filij matri succedebant.

Lege 12. tabularum filius matri non succedebat ab intestato, nec eam ex capite suorum hæredum filius ad succonem matris admitti poterat. Quia non erat in potestate matris. Fæminæ eum liberos in potestate non habebant, §. fæminæ, supra de adopt. Quin de neq; ex capite agnatorum filius ad succonem matris vocabatur, cum non sit agnatus matris, sed cognatus. Tum etiam iure cognationis non admittebantur, cum id ius lege. 12. tabul. penitus ignoraretur, ut, tit. præced. dictum est. Sed quia hoc iniquum visum fuit prætori, correxit duriciem legis. 12. tabul. & vocauit liberos ad succonem matris per bonorum possessionem unde cognati, vt dicitur in princ. tit. præced. Sed quia deficientibus, tantum agnatis, filij de iure prætorio matri succedebant, Ideo supervenit tertium ius Senatusconsultum Orficianum scilicet, per quod filij primi tantum gradus, exclusis tantùm agnatis ad succonem matris defunctæ admittebantur. Nepotes verò & cæteri descendentes excludebantur, ut hic, in princip. Unde quartum ius introductum, & ab Imperat. Justiniano statutum est, ut hodie etiam nepotes & cæteri descendentes auiæ & filijs ascendentibus, succedant, ut hic. Sient & liberorum appellatione, nepotes, pronepotes, cæterique, qui ex his descendunt, continentur. l. liberorum ff. de verb. signif.

Dic ergo generalem conclusionem, quomodo filij hodie matri succedant?

Hodie matri & alijs ascendentibus per lineam maternam liberi & descendentes in infinitum succedunt etiamsi vulgò quæsiti sint liberi. §. nouissimè hoc tit. nost.

DE SVCCESSIONE COGNATORVM.

TITVLVS. V.

Ratio succedendi olim fuerit inter cognatos, & qualiter hodie inter hos ipsos succedatur. sup. tit. 1. dictum est.

Cùm videam cognationis vocabulum nonnunquam mirè
sumi: quæso paucis mihi illud explices?

Faciam: sic ergo habeto. Cognatio aut absolutè reperitur posita aut relativè. Cum absolutè ponitur, generis obtinet locum, & tam agnationem quam cognationem sub se continet. l. 10. in princ. ff. de gradibus. quemadmodum apud Græcis subiectius vocabulum. Cum relativè ponitur hoc est relatione ad alias cognationis species habita, bifariam accipitur: primo pro ijs, qui per fœminas coniunguntur. §. 2. hoc. tit. l. 4. ff. vnde cogn. d. l. 10. §. 1. & 2. secundo pro ijs qui emancipatione ius agnationis mutarunt, & amiserunt: cognationis verò ius, quod naturale est, ne mutari potest retinuerunt. §. 1. h. t. hi eum nihilominus sunt et dicuntur cognati, quamuis agnati, dici nò possint: cum agnationis nomen, quod ciuile est perdiderint vide d. §. vlt. sup. de legit. agnat. tut. ex Wolfio.

DE GRADIBVS. COGNATORVM.

TITVLVS. VI.

Sæpe iam facta est mentio usitatæ regulæ: qui prior est gradu, is prior est circa successionem hæreditatis ab intestato. §. si plures. in tit. de legit agnat succes. Quæ quidem regula proprie locum habet inter collaterales, in quibus ius repræsentationis expirat: His enim secundum gradus sui prærogatiua hæreditates deferuntur. Vt autem collaterali successioni plus lucris addatur, doctrina de gradibus hoc loco subiungitur cuius quidem multiplex est vtilitas non solum in iudicandis matrimonijs, quæ inter collaterales ad certos quosdam gradus prohibentur, sed etiam in tutelis gerendis, in testimonijs pro alijs dicendis, & hæreditatibus adeundis, quæ quasi per gradus deferri solent. l. 4. ff. de grad. affin. & l. parentes C. de testibus. Et si autem doctrina de gradibus supra in tit. de nuptijs satis luculenter tradita est recitatis definitionibus, & diuisionibus arboris, lineæ ac gradus quæ omnia hic repetenda

petenda sunt: tamen pro facilioris huius tituli intellectu, ΣΧΗΜΑ seu figuram arboris ob oculos ponemus, quam deinde breuiter declarabimus subiectis aliquot regulis, quæ ad supputationem graduum omnino necessariæ hoc loco esse videntur.

DECLARATIO ARBORIS.
ciuilis.

In hac arbore ciuili diligenter considerari debent lineæ, cellulæ, & puncta: Nam in his maxima pars doctrinæ de gradibus rectè cognoscendis versatur. I. Linearum ita quæ alia descendens, alia ascendens, alia verò collateralis nuncupatur. In descendenti linea collocantur liberi, nepotes & alij inferiores, sumpto termino à quo, id est, a parentibus. Et econtrà, linea ascendens et omnium illorum, à quibus fit generis propagatio, et intelligitur respectu liberorum quò ad parentes. Collateralem verò lineam occupant fratres & sorores & eorum liberi & omnes alij, qui ex latere sibi inuicem aliqua consanguinitate & proximitate iunguntur. Porro in linea ascendente & descendente vtrque sexus coniungitur tàm masculinus quàm fœminimus. In collateralibus verò diuersum obseruatur: Nam ad dexterum agnati ad sinistrum cognati collocantur. Hinc vulgari versiculo dicitur:

Læua dat vxores, sed dat tibi dextera mares.

II. Cellulæ in arbore depictæ, repræsentant personas quarum.

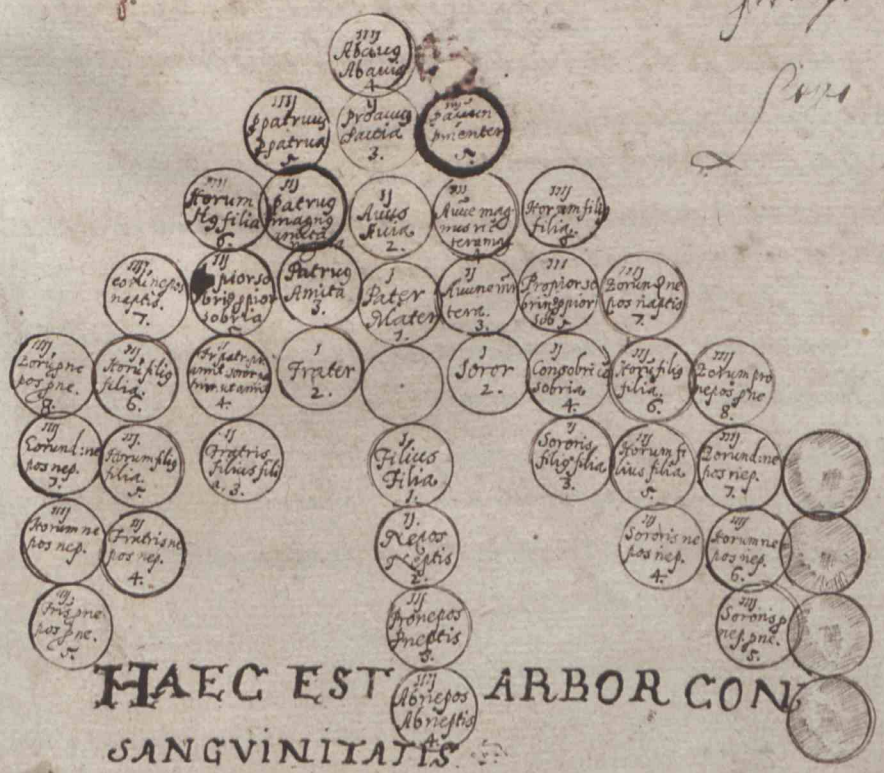

HAEC EST ARBOR CONSANGVINITATIS

rem cognatio inquiritur. Omnes autem respiciunt vacuam cellulam, quae quisque diuerso respectu nunc pro filio nunc pro patre, nunc pro fratre, sorore, aut quouis alio collaterali habetur. Ideoque in medio arboris ponitur, et ficto nomine propter diuersam diuersorum cognationem aliàs Joachim, aliàs Petrucius, aliàs vero Proteus, nominari solet.

III. Puncta seu numeri ad vacuam cellulam relati, designant gradus: Nonnunquam enim quoto gradu personae à se inuicem distent in computatione utriusque arboris, tam canonica quam ciuilis. Nam superior in quauis cellula numerus computationem canonicam tanquam digniorem et matrimonia respicientem: inferior qui est atri coloris et maioris ciuilem, quae versatur circa hereditatis successionem, tutelas et testimonia complectitur. Nec discrepant inter se supputatio graduum secundum ius canonicum et ciuile, quo ad lineam ascendentem et descendentem attinet quia eadem personae ita utrique in gradu esse censentur. Sed in linea collaterali maximum inter ius ciuile et canonicum discrimen est. Hoc enim duplicatis personis propter matrimonij coniunctiones, integram lineam, praesertim aequalem pro uno gradu reputat. Illud verò facta personarum separatione causa hereditatis, quae vicinioribus in gradu, si ius representationis defecerit inter eos deferri solet in singulos terminos siue extremitates cuiusque lineae tam aequalis quam inaequalis, pro singulis speciei gradibus numerare consueuit. Hinc duorum fratrum filij quartum gradum de iure ciuili constituunt, qui de iure canonico sunt in secundo gradu lineae aequalis. Traduntur itaque de ea re in vtraque arbore peculiares regulae, sed nos omissis alijs, eas tantum, quae sunt huius propositi, breuiter attingemus.

Quot igitur sunt regulae quae in arbore ciuili de supputatione graduum traduntur?

Duae sunt praecipuae quarum prior ad lineam descendentium et ascendentium pertinet: posterior verò de collateralibus loquitur.

I. REGVLA.

Tot sunt gradus, quot sunt personae in linea descendente vel ascendente, numeratis inter medijs, sed stipite dempto.

II. REGVLA.

Tot sunt gradus, quot sunt personae in linea collaterali, siue aequali, siue inaequali: numeratis intermedijs personis, stipite dempto.

alias

alias quasdam regulas ad planiorem graduum intellectum subtexa.

I.

Primo sciendum est, (vt dictum est,) tres esse ordines cognationis, quorum primus est ascendentium: secundus descendentium: tertius è latere venientium.

II.

Ascendentes sunt qui nos genuerunt: ut mater, pater, auus, auia, quinque supra hos sunt. His descendentium linea in secundo prior & potior est.

III.

Descendentes sunt, qui à nobis progeniti sunt: ut filius, filia, nepos neptis, & qui infra hos seriatim succedunt. Et horum in succedendo causa omnium prima est.

IIII.

E latere seu transuerso sunt, qui neq; nos progenuerunt, nec à nobis progeniti sunt, sed eandem stirpem ac radicem nobiscum communicauit. Veluti frater, soror, patruus, amita, auunculus, matertera, consobrinus, consobrina & qui ex his deducuntur.

V.

Ac cognationis illius, siue ascendentium, siue descendentium siue collateralium sit, ordo, varios ac differentes habet gradus.

VI.

Et ascendentium & descendentium peruia est graduum perceptio: cum tot sint ac numerentur gradus, quot sunt generationes: ac primum gradum ascendendo pater, mater: descendendo filius, filia constituant.

VII.

E orum vero qui extransuerso sunt, graduum inueniendorum ratio difficilior est, neq; ita intellectu prodiuis.

VIII.

Neq; enim statim deuiurendum est ad eam personam, quæ in latere occurrit, sed priùs per ascendentes deueniendum ad eam personam, quæ causam & ortum ei præbuit, qui è transuerso sumitur.

IX.

Sic, si inquirere velis de patruo, qui tibi tertio gradu est, oportet

sic

sic commmeres: pater qui me gemit, vnde vna est generatio, constituit gradum unum: avus qui ipsum gemit, alterum: tertium patris mei frater, quem idem avus gemit.

X.

Sic consobrini in quarto sunt mihi gradu: ergo enim & pater constituimus gradum unum: secundum avus tertium patruus vel amita quartum consobrinus.

X.I.

Canonistæ in materia matrimoniali paulo aliter numerant gradus.

X II.

Nam fratrem à fratre vel sorore uno tantum distare gradu demonstrant hac ratione.

X III.

Quoto gradu utraque persona in linea æquali distat à communi stipite, eodem inter se distant, frater verò à communi stipite nempe patre distat gradu uno: ergò & à sorore non nisi uno gradu distabit.

X IIII.

Et in linea inæquali dicunt: quot quoto gradu remotior persona distet à stipite, eodem gradu inter se distent: sic, si de patruo quæras, ille ipsis erit secundo gradu. Nam ego, cui ille patruus est, cum patre me constituo gradum unum, avus, qui stipes est, alterum: qui duo gradus solùm computantur.

X V.

Nam ego à stipite sum remotior, propinquior patruus: quare secundum me fiet computatio & quot gradibus ego disto à stipite, totiq inter nos distabimus.

X VI.

Verùm hanc regulam, etiamsi, plerisq tanquam cælo delapsa valdè probetur, falsam & multarum absurditatum matrem esse, facilimè demonstrari posset.

X VII.

Juris civilis computatio longè saepior ita in latere fit, ut personæ duplicato, hoc est, ex utroq latere (ut ita dicam) ad stipitem numerentur.

X VIII.

XVIII.

Sic quærens distantiam duorum patruelium, iure ciuili ponis, primò alterius patruelis patrem: deinde auum, tertio eius filiũ qui patruus est, quartò huius filiũ qui patruelis est.

XIX.

Iure Canonico est gradu secundo, quia à communi stipite non nisi duobus gradibus distat.

XX.

Et hæc de cognationibus gradibus. Affinitatis iure ciuilli nulli sũt gradus: iure Canonico eodem modo computantur, quo gradus consanguinitatis.

XXI.

Est autem affinitas ius necessitudinis contracta inter coniugem et alterius coniugis cognatos.

XXII.

Hæc iure ciuili non nisi ex honestis et licitis nuptijs, iure verò canonico, ex quauis coniunctione etiam in honesta contrahitur: vid. tit. nostrum h. e. in f. eod. lib. 38. ex Wolf.

DE SERVILI COGNATIONE

TITVLVS VII.

Quæ dicitur seruilis cognatio?

Cognatio seruilis accipitur pro sanguinis necessitudine, seu coniunctione, quæ inter seruos et non liberos, et alias personas seruilis conditionis existit. Eodem ed modo inter seruos et ancillas gradus sanguinis computantur, sicut inter liberos homines, cùm sit idem ius naturæ et ratio sanguinis inter personas.

Quare computatio graduũ inter seruos et ancillas est introducta?

Duabus de causis I. Propter matrimoniũ vt in certis gradibus homines à coniunctione coniugali abstineant. II. Propter hereditates, quæ ab intestato secundũ gradus prærogatiuæ deferuntur.

Cotest.

Lo est ergo cognatio seruilis etiam impedire matrimonium inter seruos?

Imo. Sicut enim inter liberos homines matrimonium hodie vsq; ad quartum gradum prohibitum est. c. non dicitur ext. de consang: & affin. Ita quoq; inter seruos cognatio seruilis nuptijs impedimento est, siue maneant in seruitute, siue manumissi fuerint §. illud. sup. de nuptijs.

Quomodo ratione hæreditatis cognatio seruilis attenditur?

Serui, dum sunt & manent in seruitute, successorem habere non possunt, vt dicitur hic & in l. seruus. C. communia de successione. Successio enim est iuris ciuilis. Serui autem de iure ciuili pro nullis habentur, dl. quod attinet. Item seruus non habet aliquid proprij sed quicqd acquirit, hoc domino acquirit. §. item vobis. cum ibi notat. sup. per quas pers. nobis acquir. Sed serui qui peruenerunt ad libertatem, ab intestato alijs succedunt, & vicissim ipsis succeditur, etiam ex cognatione quæ contracta est, quando fuerunt in seruitute, vnde filij eorum parentibus succedunt & econtra, excluso patrono, text. hic, in princ. & infr. de succes. libert. Et non extantibus liberis patronus admittitur, qui scil. seruum manumisit. Retinet enim is ius in bonis & persona liberti de quo tit. in ff. de iure patron. item de obseguijs à lib. & libert. patri & patron. præstand. item de operis libert.

Quando non procedit hæc regula: Proximior in gradu remotiorem excludit?

Cum non extant descendentes. Hi enim licet sint in remotiori gradu: Tamen excludunt ascendentes & collaterales proximiores.

Quando hæc regula locum habet: Agnatio etiamsi longissimo gradu sit cognatum proximiorem excludit?

Hæc fit de iure veteri, non autem de iure authentico, quia in hoc differentia agnationis & cognationis quo ad successiones est sublata d. §. nullus in authent. de hæred. ab intestat. venient.

De suis

DE SVCCESSIONE libertorum.

TITVLVS VIII.

Superiori titulo dictum est, quomodo liberti ab ijs succedant, dic mihi nunc, qualis ipsis libertis succedatur per patronos.

Numerantur hic ab imperatore quatuor diuersa iura. I. Ius legis XII. tabularum. II. Ius prætorium. III. Ius legis Papiæ IIII. Constitutio Imperatoris Iustiniani. Porro cum nec seruos nec libertos Germania nostra habeat, in magno vsu apud nos esse non possunt, quæ hic traduntur. Sunt enim eorum, qui proprios homines habent, alia iura hodie vt patet ex ijs, quæ sup. de iur. pers. diximus. Ignoranda tamen non sunt, tum propter alias nationes, quæ seruos adhuc habent, tum vt vetus ius quod de seruis & libertis passim loquitur, melius intelligamus. De his tamen vide Ioan. Schneid. in suis comment. super instit. lib. 3. tit. 8 de successio. libertorum. 2. 3. & 4.

Quotuplex est ius patronatus?

Duplex. seculare seu temporale, & Ecclesiasticum.

Quid est seculare?

Ius patronatus seculare seu temporale est illa potestas, quæ à iure concessa est patrono, in persona & bonis liberti propter beneficium manumissionis. Et constituitur illud ius ex sola manumissione serui vel ancillæ, de quo hic agitur, & in §. de iur. patron.

In quibus rebus consistit?

In pluribus. Nam. I. Patronus habet ius succedendi in bonis liberti II. Libertus tenetur patrono præstare operas. III. Liberto & filio semper sancta & honesta persona patris & patroni videri debet. Ideò actio famosa doli, iniuriarum & similes contra eos intentari prohibentur, & actio in factum verbis temperanda

&

& proponenda est. IIII. Libertus non potest vocare patronum in ius non petita venia. V. Pro modo facultatis libertus patronum egentem alere tenetur. VI. Libertus propter ingratitudinem a patrono in seruitutem reuocari potest. de quo vide gl. & DD. hic, & super verb. replicatur.

Quid est ius patronatus Ecclesiasticum?

Ecclesiasticum seu spirituale ius patronatus est potestas præsentandi ad instituendum beneficium Ecclesiasticum simplex & vacans, competens pro eo, quod Ecclesiam quis construxit, fundauit vel dotauit, ipse vel is, a quo causam habet, secund. Abb. in rub. & Hostiens. ibi in summ. ext. de iur. patron. Nam hoc ius patronatus transit non solum ad fundatoris hæredes sanguinis, sed ad quoscunq; hæredes, etiam extraneos secund. Abb. post gl. ibi in c. 1. num. de iur. patron.

Quomodo hæc iura patronatus inter sese differunt?

Ius seculare non transit ad hæredes extraneos, sed ius spirituale transit ad hæredes extraneos, & non solum masculos, sed etiam fœminas, quia iura hoc casu non distinguunt inter masculos & fœminas secund. Abb. in d. c. 1. num. 3. per text. in c. fin. de concess. prebend.

DE ASSIGNATIONE libertorum.

TITVLVS IX.

Quid est assignare libertos?

Assignare libertum nihil aliud est, quam si patronus plures habet liberos testificatur & declarat quem ex suis liberis velit esse patronum liberti, & habere ius patronatus l. 1. ff. eod. & assignare ff. de verb. signif.

Quomodo hæc assignatio fieri solet?

Potest a patrono fieri quibuscunq; verbis, vel nutu, vel testamento vel codicillis, per epistolam vel chirographum, pure, & sub conditione, vt vide in fin. tit. nost. & l. 1. §. assignare & l. assignare ff. eod.

Quando

Quando hæc assignatio expirat?

Hæc assignatio euanescit, per emancipationem filij factam ante assignationem. Videtur enim pater tunc mutare voluntatem, & reuocare assignationem liberti. Sicut per exhæredationem sequentem, quoq; extinguitur hæc assignatio, vt hic §. dato. Sin verò post emancipationem factam pater filio emancipato assignet libertum, valet ista assignatio. l. vtrum. la. 2. ff. eod. de quo post alios vide hic Mynsingerus in d. §. dato.

An ordinatio patris inter liberos de diuidendis bonis post mortem eius valet?

Imò valet: Licet solenitate legum huiusmodi dispositio fuerit destituta, dummodo per scripturam patris constet de tali dispositione, vel aliàs per testes probetur, textus est expressus in l. fin. authent. fin. C. familiæ hereisc. facit. l. hæc consultissima. §. in perfecto C. de testamentis. Et hæc sine dubio procedunt in bonis allodialibus, vti pater de suis bonis pro lubito disponere potest: dummodo relinquat liberis legitimam, à iure naturæ eis debitam, quod notatur in auth. nouissima. C. de inofficios. testam.

An & quando pater feudum vni ex filijs assignare, vel vt in æquali filij in feudo succedant disponere potest?

De hac quæstione diuersæ reperiuntur opiniones Doctorum. Paul. de Castr. enim in cons. 163. tenet sententiam affirmatiuam, videlicet quod pater hoc possit facere, & monetur inter alia etiam per ea quæ traduntur hic, in titulo nostro. Contraria verò, & sic negatiua opinio est communis & verior, videlicet, quod filij æqualiter in feudo patri succedant, & quod pater non possit disponere, vt vnus filius habeat duas partes, alter verò tertiam partem feudi. Multo minus poterit vni ex filijs totum feudum assignare, vel prælegare, & hæc conclusio apertè fundatur in text. §. & quia vidimus ibi æqualiter, qui feud. dare possunt. & in c. 1. de succes. feudi. sed

de hac

de hoc vide Joan. Schneid. in comment. super inst. tit. lib. 3. tit. 9. de assignat. libert. num. 6. et in sequenti tractatu de successionibus in feudis.

Ta παραλειπομενα sive supplementum

21

OMISSORUM AB

Herborto Quod Ex polomio Herborti alibi suppleta quod nuc indicar

Libertas alienandi bona omnia sterilibus hominibus concessa

Quia iure divino et humano permissum est hominibus disponere: Sigismundus
rebus suis pro eorum arbitrio et voluntate statuimus quod ste: petri fol: 18
riles homines omnia bona sua hereditaria possint alienare iux voluntatem suam

Canellarius et Vice Canellarius hras connias sun ne dent H.P. 194

Canellarij et Vice Canellarij hras iuri connias alteri con alterum no Alexander petri
extradant vt hras suy donoibus ꝛc Anno 1504

De promouend: Canellario ad aliquam dignitatem negotium differtur

Cum delatum esset ad nos et Consilianos nostros per terrarum Sigismundus
nuncios inde eorum esse vt officiales Canellariae nostrae Regiae qui Cracoviae 1540
rationes actionum expeditionum warum et negotij Reipub: mre habet
infima loca in ordine senatorio retinerent Eo quod quad constituto:
ne nra cautum esset quo minus dignitatibus et honoribus quibus da
cum sigillis simul pro eorum meritis et arbitrio nro augerentur
esset a nobis petitum de Canellario ad aliqua dignitatem promoven:
do nos et Consiliarij nostri aequum censentes vt vterq officialium
Canellariae nre pro eorum meritis et arbitrio nro honoribus et digni:
tatibus augeant Constitutione pdict connia non obstan postulom
eorum non graviatim acquievimus una cu consiliarijs nris quia
tam nonnulli nuncij terrarum asserebant negotium hoc delatum
esse ad nos consilianosq nostros absq omni nunciorum unanimi
consensu propterea petierunt vt hac dere absq consensu nihil

De Canellario ad aliqua digni: tate promoven differtur ad futura Comitia

perpetue statuat nos vero attentis ipsorum angustijs alijs negotijs ardu:
is distracti volumus super alia re cum ipsis nuncijs disceptare verum
illam ad futurum conventum rejicimus

Capitaneus pro particula fundi nõ iudicet

Sigismundus no 1539

Crebris sepe subditorum nostrorum nobilium querimonijs solicitati
vt in capitaneorum iudicijs nihil in illos statuere permittemus quod
et decet vt ad illorum judicium et offm articulis offij et judicij
statuto expressis pertineat decreto presentis conventus sanximus
vt capitanei in minutis de rebus minutis iugero prato et id genus
iugero prato et par: ta bonor adiudicet particula vniuersitatis bonorum nõ iudicent sicut de violenta ex:
pulsione de pulsione et vt cesset ille mos sintendi et utandi cum dictione pser:
iugero prato ad tam citandi eu emptione vel eau: e tunc particulari
tim sed judicium et officium inter metos statuti de articulis judij
capitaneorum expressas term mõ iudicari contineant

De coherendis malefactoribus per capitaneos

Sigismundus a 1528

In eo quod petitum est vt diligentiores fiant capitanei in coerendis
1532 Cui vt malefactoribus capitaneatum suorum dabimus vras ad eos capi:
supra est taneos qui in exerendis his q ad eorum officium et debitum
spectant cessantes esse negligentiores

Citationes curiales iuxta statuta fiant

Sigismundus a 1527

Citationes et termini post curiam vulgo appellant de forma
1538 patr Subitij citationum ac eorum importoribus condita confinguntur

De eodem

Cause vero coram nobis ex termino curiali non nisi ad di:
1519 patr: fol 25 stictum rei seu citati remittentes quas judex terrestris
iudicabit et in terminis particularibus pro ead summa de qua
coram nobis actio fuerit incepta

sig: pat. A 1511. De processu judiciario in unam formulam redigendo

Quo ad diversitatem consuetudinum processus judiciarij attinet qui in omnibus trib: Regni decursus est et in una aliquam formulam redigat promittemus et presentibus his nostris poliicemur quod designabimus in tra Cracu aliquos ex nobilitate viros iuris tris peritos qui reuisis pdict: om: crog: consuetudinibus per palatinos transmisuri sumus et illicum castellanis officialibusq: et reliqua nobilitate primaria illum reuideant et examinent usq: ad futurum Gratem conuentum in quo nos tanq: id quod omnibus equabile videbitur approbabimus et confirmabimus idq: judicij Regni nri perpetuo seruand percipiemus

sig: pat. 1523 Taxa non ponat in citatione pro granicibus

Processus judiciarius observandus circa faciem limites et liet quoq: fuerint varij modi in bonorum utriusq: hereditationum limitae hucusq: in tris nris Cracu Sandomirien Lublinen Rusie Belzen ac podolien territoriisq: eorund terrarum pro iure observat Tamen nos conforme eiusde limitationi eiusmodi bonorum hereditationum fieri ac in omnibus tris pdict: pro consuetudine conseruari cupien de unanimi Baronum nostrorum consilio pariter et assensu nunciorum prarum pdictar statuimus et ordinamus vt quitsit citteng in iuo tre pro granicibus faciem taxam pecuniariam non apponat sed simpliciter actor citabit reum pro actoratu als oporodztwo sub forma superius descripta inter formulas citationum

sig: pat. 1557 De terminis Szadkowien

Termini tre Szadkowien propter amplitudinem districtus illius duabus septimanis tenendi sunt

Termini Tanestes post particulares conuentus fieri non debent mihi:
Dominus positio Ictonum sub conuentum fieri potest

De probatione Vulnerum

Sigi: 1532 Probatio Vulnerum vel occisionis cuiuspiam voluimus et decerni:
mus vt fiat iux statutum antiquum qz illi non est derogatum
xe imparé vxorem Rex ducat dignitarij intendant
xe imparem vxorem Rex ducat et regni sui seratorum consilia
negligat nunquam nos comisuros esse recipimus p Rylusky pag 21
Conuitationis als prijponiasta post condemnationem in lucro
xx 23 sig: l Nota talis conuitatio in tertio termino astito fit p re principali
nec vt omisit et damnis (in totidem damna) in contumaciam citati in secundo
termino lucrat
Quite conuitat als prijponiessa ad soluendum et satisfaciendum
pro his omnibus pro quibus te condemnauit in termino peremptorio
in terminis Tanestribus in xviam plenis iux suam citationem in
lucro pro toto qua te citauerat pro eo re 2 inseratur citatio et
concludatur loco responsuum iudiciali satisfactum
nec aliam vt omisit 1523 sigi: 1. Forma conuitationis alias prijponiasta post latam senten:
tiam p re decreta
Nota talis conuitatio fit p re decreta quam iudex iux suam mo;
derationem decreuit ex partium controuersia pari cum decreta e
suior soluere et quid aliud post probationem iuratoriam sive alia
pro pena parti et iudicio. Verba sigismundi sunt
Quite conuitat als prijponiessa ad satisfaciendum et soluere
sibi centum marcas per iudex Tue xviii termini Tanestribus
in x: proxime plenis sibi super te decret et ad attentandu
ipsum iurare super dammis exinde sequutis ideo vt stares et pr
premissis omnibus et pro pcenis satisfaceres

videremus aut onerosa multum aut superstitiosa aut aequita:
ti non quadrantia illis de inprescript dunt axat constitutiones
approbauimus et approbamus perpetuo duraturas

De Constitutionibus publico consensu faciend

Manifestum facimus per presentes quod nos ad postulationem nuncio: Sigismun
rum omnium terrarum Regni mi cum universo statu in presenti statuta
conuentu congregato constitutiones inprescriptas decreuimus sig: pati
in quibus partim ea quae fuerunt ambigua interpretati sumus 152
partim vero q̃ desiderabantur adiecimus denique illas subsi:
gillo nostro edi ac publicari fecimus

Constitutiones non nisi publico consensu fiant

Significamus universis ꝛc qz cum ita Regni Reipublicę vo
postulauerit nec iniquum esse prosperimus eam rem nobilitati
Regni nostri intentare auidisse quod reveretur si ex prius esset
a legibus istis et constitutionibus discessum nequis postea
dissimilis oriretur qz non ex Regni et Reipub: commodo sed
ex libidine sua cuncta facere in animum induerentur quas quid
res cum universa nobilitate Regni nostri veq̃ adeo molestas
esse habuimus vt per nuncios suos quos ad comitia q̃ petrie
per nos habita sunt mittere supplice a nobis cõdent si quid
cõ leges fieri videri possit nobis ad Regni gubernanda se:
dentibus non id quia vt iniustum esse volemus sed proude:
remus vt statuentimus tris et constitutionibus nostris nun:
quam nos nostrosq̃ successores Poloniae Reges deinceps
quidq̃ se facturos quod Regni legibus constitutionibusq̃
aduersaretur nos qui ne antea quidem nisi grauissimis ad:
ducti rombus fieri quicquam posse sumus quod cum Regni
constitutionibus pugnare videretur fecimus nõ inuiti vt

scibus eiusdem nobilitat Regni mi quae nobis visa sunt ab
equitate abhorrere locum decreuimus Itaq; his his et consti:
tutionibus nostris cauemus et pollicemur nunq; no successorq;
nostros fieri quicquam passuros in quo Regni leges constitutio:
nesq; violate videri possent atq; articulos hos infrascript sanc:
te inuiolateq; obseruaturos

Prouentus integre dignitatis persoluantur

Sig. A. 1532 Vt cumq; persuasum sit nobis prouentus officialibus et di:
gnitatis quibusuis debitos per eos quorum interesse integre
solui solere qz temere nonnulli in primi conuentu se in solutione
prouentuum solutio pertinet quibus ipsi prouentus habent
extra omnem morem extradantur

Euocator ad ius spirituale quomodo puniendus

Sig. Sigmundus d. 1532 Prospiciend inter ordinem spiritualium et secularium sub:
ditorum Regni mi propter indubitas ad fora impertinentia co:
nationes odia et simultates excitent decreuimus et decerni:
mus presentibus vt Domini Archiepiscopi et Episcopi cum
cetu et congregatione suorum Eculatorum in synodo p eos
primo quoq; tempore celebrand constituant qua pena quisq;
spualis pro re mere seculari secularem ad eius spirituale euo:
cans sit puniendus et vt correctores iuuium per nos designati
ad primam & maij hui Crucis Centuri secernant definant et
consentant diligent q causae seculares et foro seculari pertinen
quoq; spirituales vel spirituali annexe et ad forum Ecclesiasti:
cum pertinen censeri debeant vt nemo deinceps ignorans
judij competen pretendere et poenam in se constituta declinari
possit

Statutum con homicidas ad Triennium

prorogatur

Sigis. A. 1532 Nuncijs omnium terrarum Regni instanter petentibus se, nationibusq. universis assentientibus decernendum duximus et decernimus vt statutum con homicidas Anno Domini M°D°LX° in Conventu petrkow editum ad trium annorum decursum imouetur prorogatur et in exequutione ponetur cuius rigore et iure illius dispositionem omnia homicidia a die inchoati prnhs conuentus comissa et postea ad tri: um annorum decursum commten punini debbunt

Rex admonebit Capneos vt malefactores

coerceant

Sig. Grau A. 1532 In eo quod petitum est vt diligentiores fiant Capitanei locorum in coercendis malefactoribus capitaneatuum suorum dabimus tras ad eos capneos qui in exercendis ijs q ad eorum offm et debitum spectant conserventur ce negligentiores

Castrum judiciale in piotrkow instituitur

Aug. 1552 petr Ad petitionem nunciorum terre sjradien et propter grauamina nobilitatis terre illius ex longa distantia castrum cuiemtia statuimus piotrkowie fieri castrum in quo omnes actiones agse debent etusd valoris et momenti prout sjradie et tamen unus capitaneus utrumq Capitaneatum debet tenere item statuimus quod in judijs Tribus et capitaneorum controuersijs als responi possunt fieri an responsiom als pred odegrsa per reum facti

Sigis Grau 1543 Controuersie quomodo a partibus litigantium suscipien

Sed et controuersie partium plus iusto maiores et longiores

ab judicio suscipi non debent tametsi minores et breviores
fieri possint hoc est propo Actoris cum eius probationibus
literatorijs siquidem se se eas onsur recipient ex parte autem
rei insio sup citationem vel exceptio hoc est disceptatio ne:
cessario sup aliqd accessorium ante responsionem super:
negotio principali fieri solita item definitiua sententia et si
res sterna posit repliio actoris postea duplicio citati simili:
terq; Actoris duplicio et postremo rei quadruplicatio suscipia:
tur non amplius quae quid omnia quilibet judex moderabit
et ne controuersiae in longum trahantur tametsi breuiores esse
potenint in facilibus presertim causis judex non disceptabunt de pro:
bationibus continuar tranum vt aut citationes ita controuersiae et respon:
siones ac etiam decta si quis ita fortasis voluerit polonice scribantur
et in presentia Notarij Terrestris in acta inscribantur propter quod
Notarij Terres debent circa acta sedere sub amissione sui offij.

De non transponen judijs proclamatis sub pena 100 marcarum

Sigismundus no 1538 etiam

Ne subditi nostri in assequen iustitia impediant aut negligantur
statuimus vt judia Terma q fuerint hoc presentis publicata p palatinos
locorum transpon in aliud tempus non debent neq possint vbi vero
palatinus aut judex seu alter officialis ea ipsa judia proclamata vt
non celebrentur quomodocunq sive transposuerint sive aliter impediuerint
talis pena Centum marcarum pecuie puniatur cuius medietas nobis al:
tera parti in ea re iniuriam sustinenti cadat

Juxta formam statutorum temporibus statutis incident
termini

Sigismund 1532 Crac

Quamuis sciamus id quod cuiusq judicio opto incolebran judiijs
Terrestribus et Castren incumbat Rz tamen pter offm multa comitti

per judices a subditis nostris adocti sumus mandabimus et man:
damus omnibus in judiciarijs offijs constitutis et iure forma sta:
tutorum de judijs tribus statutis celebrent et ad alia tempora
inconsueta illa non transponantur sub pœnis in statut expressis
con eos edit

Id Eod Arestatio kmetonum in Russia observet iuxta statu:
1532 ti novi dispositionem

sigismund Arestandi colonos seu Cmetones fugitivos in terris Russiæ
Crac cum nunc certum modum reperiri et constituere ante omnia iuniu
Regni nostri correctionem requimus volumus et censemus et
interea cum iura omnia corrigent et in Cnam formulam reducent
observet modus arestandi Cmethones iuxta formulam statuti no:
vi seu in judiciario processu content

sigis: Aug: rex De non cuehendis Moribus in Hungariam et Slesiam
Bonie Anno
Dni 1551

Patentibus nunciis terrarum interdictum de non cuehendis moribus
per nostros homines in Hungariam et Silesiam et rursus no impor:
tandis in Poloniam moribus firmius custodiri decrevimus Tum Uni:
verso ordine Senatorum regni nostri decretum illud quam diu durave:
rit ab universis subditis nostris firmiter observari quodq Capitei
et Theloneatores custodiem debita negligentes vel cum contraven
aliquem transiri permittent con tenorem constitutionis p dict
puniant pena Centum marcarum in negligentes Capitei duda
statuta cuius medium fisco nostro Regio altera bo medietas
si qui Capitaneum vel Theloneatorem contra admittent nobis
detulerint et con eum sufficienter probaverint cedere debebit

Memoriale in palatinatum Raven iuxta consuetudinem
veteri soluatur

Mundus
Varsaviae

ptibus Rawensib qm ius nouum processum suscepit de consensu
tm et ad petitiones nuncionum illius Terre perpetuo sunt liberi a
memoriali soluen antiquis solarijs curia pedem fieri solitis in robore
reseruet

fol 89

Rex Casimirus Tertius statuta cum publico consensu
diuulgat

Casimirus Tertius Dei gratia Rex Polonie re ad perpetua rei
memoriam Ad hoc nos omnipotens Deus auctor iustitie dispensa:
tor equitatis et Reipublice pro sua voluntate directores Regni
fastigio licet immeritos licet voluit sublimare vt ipsum prosequa:
mur iustitiam equitatem sectemur et in Regno ipso Rempub:
diligamus solicitudine igitur nobis diuinitus concessa atten Do:
minos principes Casimirum sedm et Wladislaum secundu genitore
nostrum desideratissimum Regis Polonie Diuos Predecessores nostros
iura et constitutiones diuinam et humanam pariter iustitiam vedolen
quibus totum Regnum Polonie in colloquiorum et iudiciorum pcessm
regulat ordinatur et regitur Nec tamen per illa sufficienter omni:
bus qui in re publi diriguntur prouidisse nouas constitutiones et iura
edita in Gnali Piotrkorien Conuentione pro festo S. Bartholomei
Apostoli Anno Domini 1442 celebrata prnhimatura celebrone pha:
bita laudantibus Approban et consent plat principibus Baronibus
et Nobilibus Regni nostri condidimus edidimus et promulgauimus
quos per Universum Regnum nostrum Polonie et colloquijs terminis q
gnalibus particularibus et quibusunq iudijs Terrarum de cetero Vo:
lumus et Precipimus obseruari et practicari quorum tenor sequitur
et est talis

Alexander Rex Casimirum magnum externorum exemplo et
suorum consilio ad Leges condendas prouocatum comendat

Non debent sane irreprehensibile iudicari si secdm varietatem
temporum consuetudines et statuta humana quanq; varia ab-
sertim cum ingens necessitas vel euidens utilitas id exposcit
Etq; vel precipue quemlibet hominem virumq; integrum ex instituto
quodam deceat non modum armorum fortitudine esse decoratum
sed etiam moribus et legibus armatum cum vtrum alterius ple-
rumq; auxilio egeat cum itaq; hoc legum et armorum progressum
D. imperatores Reges ceterosq; clarissimos viros studiosissimos
extitisse legimus D. inprimis Iulium quem in maxima difficultate
itineris et in medijs bellorum destitutus scribentem libros et legen
simulq; doctantem et audien frequent accepimus Dem Augustu
diui Iulij filiu tanto paternis vestigijs studio in hesisse tradunt
vt grauissimis bellorum et imperij iuris oppressus et coniuratorum
absessus insidijs horas et momenta collegerat sed vt reliquos
omittam quid Diui et Religiosissimi imperatoris Iustiniani
amplissima et emendatissima volumina exactissima diligen-
tia vigilantia et cura exercitatione demq; et opera amicissima
rei bellicae Hinc etiam multo grauissimi et clarissimi Roma-
norum Consules Tribuni aut censores ferem legibus auctores fue-
re et a quibus leges denominat vt consulares Tribunorum Iulie
Cornelie nam sub octauo cesare suffecti Consules Papius et Pom-
peius leges tulere q a nobis nominibus eorum appellant Papia
et Pompeia sub eod quoq; imperatore Falcidius Tribunus
plebis legem fecit ex cuius nomine lex erat Falcidia a quibus
quoq; legem condidit q hactenus Aquilia appellat sic Tullia
et Cornelia sic Catonice regulie et legibus a Catone insertae
quor nom quoq; adeo clarum adeo celebre est vt no solu orbem

pene totum suis temporibus prosen: postea vero memoria sua ac splendor
illustravit ex eo namq; accuratissima illa invictissimi Casimiri syntagma:
ta et ordinationes apticissime quibus Romanorum procerum exemplo
Res suas subditorumq; honestis moribus illustrari voluit legitimisq;
iur munerib ac belli viribus munire quas limites et pomeriis cum
hoc sed mro Bibliopole sibi persuasum habent et curat accipere legere
voluntare et amplecti sepius atq; iterum non sufficiat qso

Statuta predecessor suor in vnum volumen redacta

Sic concludit

Rex Rad 1505

Sc vniversis Regni nostri privilegijs Nos Alexander Rex durata:
xat suprascripta ad psens eorum inservenimus habuimus tamen et
habemus in publico Regni thesauro ad commone tã Reipub:
quam subditorum nostrorum statum felicitanda et instituend ac
tutellam pertinen verum verumq; puncta plus alys perpedimus ma
ioris efficatie esse idcirco per hoc finem damus eiusmodi processui
laboriq nostro

Sig: 1543 Crac: l: 254 pag: 2 ed: 264: p2

Sigismundus statuta sua anni 1543 Crac: ad certum tempus ad
certum duntaxat tantum duratura decernit, Scilicet in originalibus
suis statuti expresse in fine ipso habere hoc ait
Quasquid constitutiones suprascriptas psertim circa processus judiciaris
ob et in alys articulis iur partium nuncionum terrestrium quo cum alys
suis fratribus et subditis nostris in suis negotijs consultarent ad vnius
ann decursum vel ad proxima Comitia duraturas esse decerminus

Sigis Aug patris 1550 Anno

Limitatio statutorum Sigismundi Aug: patris Anno
Dni 1543 ad sequentem conventum

Satisfacien vobis et patriotibus nobilium minoris polonie sta:
tutum 1543 in robore reservamus ad proxima Comitia donec
aliquid certius in iure com a nobis statuetur

Citationes Castren titulo et sigillo capi: tanti consignabuntur

Alex in Radon 1505

Conformare cupientes has capitaneorum maioris poloniae tris alionum capitis Regni nostri statuimus quod in maiori polonia citationes iudi tris deinceps non emanebunt sub titulo capti sed sub titulo nro et successorum nrorum et sigillo tri sup citationes aut Castren titulus capti inscribet et sigillum eiusdem civ infigi debebit

Citatus confessus debitum in iure quomis satisfaciet

Consuetudo

Si citatus pro badio poenis aut damnis ea euadere vult et ante dictum dicat euaden badia poenas et damna restituo do satisfacio tunc cum pena id faciet alioquin badio poenis et damnis erit obnoxius et ne actori reus illudat vt inter: duas septimanas actori satisfaciat terminus eo constituit si autem non satisfecerit reseruetur ipsis partibus terminus pro causa principali ad terminos proxime futuros

Colloquia iux statuta celebrentur

Sigismundi Anno 1532

De colloquijs generalibus celebrand non est necessarium aliquid denuo constituere sed volumus et decernimus vt statuta cõdita ponat in debitam exequutionem

De fatalibus intentatis actionib

Consuetudo F 122

Si aliquis aliquem citando condemnauerit vna vice et deinceps nihil fecerit vsq ad decursum triuis anni et sex septimanarum pro tunc amittit causam suam fatalibus Item si aliquis citando in termino dit faciens con partem citata xxx citta

item pars quid faceret siq; terminus lapsus esset als prepenalis

Conuentus particularis ex Vrzędow transfertur in Lublin

Sig: A: 1532

Celebrationes conuentuum pallatinatus terre Lublinen ex oppi:
do Vrzędow in Ciuitate Lublin transferre mandauimus iuxta:
petitiones nobilitat per nuncios terrarum factam

Commissarij

Etenim quia publice tranquilitati prouidere tenemur deputauimus
commissarios ad diskiminanda domina nostra Vicionibus quin:
cijs et pote Vngaris sylesis Mantenis Lithuanis et prussis
ad resarcienda damna et iniurias mutuas cui rei et satisfactu
esset dabimus operam Commissarijq; nostri potissimum curabunt
quo per mutuos Commissarios Regis Romanorum et nros
super hominibus et subditis silesie districtuum morum subiectis
ms satisfactio vna sit

Commissarij emittendi ad componendi differas rone fi:
nium regundorum quam alianum iniurianum

Sig: A: 1543

Comissarios iam ex tunc ad fines Regni emittemus qui tam de
finem regundorum quam de alijs causis ratione iniurianum sufei
tatis certum aliquid statuerentur quos iam nominare et deputa:
re volumus

Albert
anni 1406

Rex Albertus confirmat statuta sua alijs
superstitiosis amputatis

Albert statuta

Post premissa instituta nostra cum reuoluissemus puncta statu:
torum in conuentione proxime tenta in qua primum post
felicem Coronationem nostram hic cum subditis nostris con:
sultaneos habuimus publiciter per nos sanctorum quorum aut
temporibus facta ad presentem dictam reservata erant interpretanda
iudicio consentu et consultatione commoni amputatis alijs q^3

Citatio siue adiutatio potius

Cum pater aut alius antecessor lite contestata siue termino
Hanc Komisit 1523 fig. f. scripto aut reo condemnato mortuus fuerit Verba sigismun
Quia te conuitat als prrjpositiua ad paratam citationem et actio:
nem et ad paratum terminum si terminus est translapsus tunc
scribatur ad translapsum terminum qui sibi translapsus est
in terminis re Et ad omnes actus judiciarios nobilis olim x. pa:
tris qdiuti x. et ad eum punctum in quo cessauit causa morte
ipsati nobilis olim x. patris qdiuti x. ad quam actionem ipse
x. est propinquior et eum concernit tanquam filium post pa:
trem prout citatio et processus causae ipsius in actis Verbis
x. latius disponit videlicet occasione summae Centum marar
ideo te conuitat als prrjpositiua ad attentandum ipsum procedi
ad vlteriores gradus et processus iudiciarios si nondum erat
lis contestata concludatur ad qmissa iudicialiter responsuines
sed si post condemnationem in loco vel post latam sententiam
ex tunc ita concludatur ad qmissa iudiciali attentatunes procedi
ipsum contra te ad vlteriores gradus

Quoniam legum latarum anni 1543 Crac quarum hic mentio
fit frequens abrogatio facta est cari breue commotationem
numero filionum titulorumq; appositione distinctam vide

		fol
A	Acessorium	3
	Amata	8
B.	Bellum	15
	Capitei et Vice capitanei	32
C	colloquia	47
	colloquia	49
	colloquia	50

	Comitia — —	51.
	commissarij — —	52 et 25
	Crimen recens — —	220
D.	Dignitates —	79
	Diuortiu	81.
E	Emponium —	89
	Exemptio —	91.
	Excepcio —	92
F	Fraternitas —	100
	Hereticus —	107
H	Homicida —	111.
I	Inscriptiones	114
K	Kmeto	148
	ministerialis —	158
M	Moneta —	165
P.	palatinus —	171
	procurator —	208
R.	Rellatio —	222
	Restitutio —	222 Hæc lex resumpta constat Anno 1588 in Iouenatione sig: 3 Regis
	Salaria — —	227
S.	saluus conductus —	229
	spiritualis — —	253
	statuta — —	264
	Thelonium — —	272
T	Thelonium — —	275
	Thelonium — —	276

29

fol

Templum — — 279

Termini — — 280

Testamentum — — 283

Via — — 289

V. Vnio — — 293

Vxor — — 306

Apud Herbortum Citatum in latin

statutum Anni 1538 Cracouien

F.	P.
6	2 acta
	2 adultalitas
	1 appellatio
	2 Bellu
	1 libertas bello
	2 fiscus Bona reg:
	2 Cur Comitias iudicari qu
6 ij	2 exept bonor a cive
	1. colloquia
	2. concepcionis termus
	1 constones faciendae obli
	1 Cortezani
	2 Cutes
	1 dignitat cum capitalibus
	2 Reniganes et fidei possions
	2 dignit collatae
	1 equi no ex pellendi
	2 falsator insertipt
	2 villae no merientur
	1 fraternit tollitur
	2 de fundo finis tomicil
	1 jus polon p quo locand
	2 prohibitionis
	1 secunt iudicior
	2 judicia sub comitiis
	1 judei in nullis no moneta
	1 et 2 Pignera judeor suspedit
	2 hmet: filij eor servitor p fugi
	2 limitor signa fines
	1. et 2. priuileg no reponit nobil litere
	1 originali p duen limitis comissoris
	2 motio restitut
	2 nundina
	1 spirales suos fort cas peunt
	2 Referendary
	2 scultet: spratium
	1 spratis notar tantu castren
	2. de Teloneorum gmibus
	2 judicia ad conuenticata fiat
	2 Tribunatus
	2 Fugitiui in silesia
	2 ra in Hung et silesi p habita
	1 Contumacia no bit: in Cruit

statutum Anni 1539 Cracouien

F.	P.
27	Capitei bona r. defendat 1.
61.	constones non solus r. faciat 1.
70	Crimen mihis restitutum. 1.
103.	in Curia nobilium fures – 1. kas meno sig: 1.
128	secunt judicior – – 2.
136	judei quomo iurent – – 1.
150	ex actis tantum in acta – 2.
152	de Tolen in aqua – – 1.
165.	moneta grissio abrog: – 1.
228	con Notar depactatores – 2.
229.	salnus contractus pullii – 2.
271	hre uertiguia vend: – 2.
288	latitudo publi viarum – 1.
293	Ducatg et fort ona – 1.
	in omissio fur part et Gsertim 1.

Annotata ex praxi Tribunalicia Anni 1624 30
1623

Deportatio personae

Quando processus de portatur solutione vadij Cathis aut poena 14 marcarum non pot intromissis officiis vadio aut poena, nam oportet prius tolli processus et processu, antiqua ad cognitionem sup non principalem Citatus admittatur quod debet esse in instanti sic indicatum est inter Dominum Slowa et Stanislaum fra quinto post Jubilate. Et dor quidem aequum est ipsum in illa actione vel post sublatum processum sup et principali integra diffensa Citto manet possit cum ut

Fuit talis casus, maritus Citus est pro expulsione, ex admitalitate a Dna Admitaliciali, Ille maritus Citus, statuit suam consortem, dicens eam habere ius hereditarium ad illa bona, Actorum vero nullum ius habere, et quod velit eam interrogare. Replicatum est con interrogationem his rationibus, quod uxor in causa facti maritum suum interrogare non pot, quae est sub potestate mariti; et vello suum ius habet, Deinde fini amicis id facere non pot in rem mariti, Titio non potest per interrogationem causa facti civili in causam intrare: Interrogatorium de iure in instanti, in illo facto in quo interrogat non dare tenetur. Ex talibus controversijs decretum est prolatum, quoniam citus ex non fiam ius hereditarium ad dicta bona se habere Ordinantem statuit, quae maritum suum se interrogare declaravit. Proinde ad missio interrogatorio citum ad prius a causa liberum fuit con interrogatorem vero causam dirigere iniunxit. Salvo recursu ad principalem Citum Signid in interrogatorio diffuit. Et quoniam, controversia interrogat de iuribus, quae de quibus Cognitio ex causa fori Castrensis fieri negat, causam pro iuro debet sentem suspendit, partes vero ad forum Terrae ubi bona controversa consistit ad expediendum de iuribus remisit dum pars partem adeiturum est. Fuerunt circa hoc Decretum plura motiva, 1. quia Dna admitalicialis de titulo hereditaria bonorum mariti sui de quo agebatur disputare non pot. 2. quia Dominus quam Judex habens plures lites comparticipes abs eis ius facere non pot. Dictum est con, Attinx dispalet sole iure hereditario quod ad suo admitaliciali, Citta de iure suo hereditario quod ad suum interessor, Hoc Decretum fuit Inter Cristina de Drow filio Hieronyma, et Georgium Rzegichi Capitum Vegrodoni in Illiana consortem, de domo Trepinska postea ista causa fuit praxis instantias agitata, ad extremum compositione sopita fuit casus talis, Quidam Arianus labi in fortes ch iurabat, proinde christians totam iuramenti, sic dixit iuro Deo in Trinitate Uni Quod ego non credo? Delatus hoc fuit ad Judicium fuit hoc ex Extra tale Decretum latum est. Judex considerata Citati temeritate, et cum laesione Magestatis divinae authoritatis Decretorum Tribunalicorum coniuncta, in punctualione totes iuramenti ipsi Deus Publico posse iuramenti, quorum da verborum additione et prolatione. Tuendo honorem divinum et authoritatem Decretorum Judicij Sinistrae fuit Citto poena Trecentarum marcarum et stationem Judicio in fundo et Sparum trium mensium sub poena infamiae decrevit.

Fuit aliqua talis causa et pro aliquibus abstinent

Ad pro bo ta iuratio

Deus

Deus

Deus

fuit talis casus, quidam presbyter et legens in [illegible]
contra alium, legit quadam verba, quæ erant scripta contra tertium, famam lædentia
nam lacerantia, ille cuius fama læsa est, ipsos adfuit, et petyt dari terminum
tantum contra legentem, et auctorem illius scripti statuat, vel ipse punitur tan-
quam famosi scripti prolator, et manifestator (auctor cum eiusmodi scripti
non erat notus, nec nominatus fictitium in litteris fuit adscriptum.) datus
est terminus tertius, in cuius dixit si bona fide litteras accepisse ab illa
persona ignota, statuit cum qui illas reddidit, quin da mandatum
factus est illas accipisse a quodam ignoto, turbatur se et dor quod res
litteras monstrabat coram eodem cuius fama læsa fuit, nec sibi prodibi-
tum ab eo fuit, ne in Judicio producantur. Disputatum fuit utrum ille
producens aliquid peccaverit, quandoquidem in subsidium causæ litteras
produxit, et prius illas læsæ monstravit. Iter fuit sententia diuini, non
debuisse illum legere illa verba, quandoquidem ad causam sua subtinua-
dam nihil faciebant, et auctor illorum fuit ignotus. Non solum cum an-
tiquis famosorum libellorum verum etiam et productores puniendi sunt
Lesum autem non decuisse et prohibeat, ne videretur culpam sua
ignoscere, et occultare velle: postea, institutione et verbis sensus læsi
satisfactum est, nec hoc semper commissum est
Quando sunt plures ~~complicitis~~ et ei ipsis datur bello verus infirmi
Iudicis litteras adversa alius ex iuramento fit vera infirmitatis [illegible]
[illegible] dilectum p hor ad [illegible] adigere non [illegible]
[illegible] post pars altera clarii amputare be [illegible] de iure conveniebat si
[illegible] ita ex iuramento dimittere vult tunc in termino prixo id facere
[illegible] debet vel dimissio talis debet trahi ad futuram [illegible] hor quod est
[illegible] sententia verum dimittere potest praxis
fuit talis casus Judex quidam ad alio fuit in ius vocatus pro tene
tione profugo, detenti Actori iuramentum sup proprietatem subditi, cum si-
sum iuramentum ad illud forum cuius ille fuit Judex: In termi-
no standi iuramenti, dedit subdelegatum, ipse denuo subdele-
gato, petyt sibi concedi dilationem pro maiori subdelegatus deli-
beravit sup hor, Actor no appellavit a deliberatione verum prote
status est de gravamine: illavit vigore illius protestationis subde-
legatum ex offo illius, In termino expediendæ deliberationis,
petyt ille Actor suspendi causam, ad decisionem causæ gravaminis
ille rejecta suspensione et amputata dilatione p allatum affecta
ta decrevit procedere, appellavit Actor ab eiusmodi decreto.
In termino gravaminis disputatum est pro et contra sup his pu-
ncis, utrum subdelegatus licite de iure potuit deliberare hor
in casu, utrum dilatio eiusmodi fuit constitibilis nec ne Et
utrum debuit Actor a deliberatione appellare nec ne: Plurium
sententia fuit, subdelegatum, non habere ius deliberandi, cum
sit minus Actus Judex, nec tenetur pro expediendæ deliberationis
adesse, ordinationem Judicum esse beneficium: ut patet in Commissariis
qui etiam sunt minus Actus Judicis (quamquam, iste de facto deli-
beravit, et deliberationem expedivit: et sequitur quod si deliberat
suscipit in se onus deliberationis expediendæ, ut p gravamine
responsurus.) verum in hoc casu, ubi erat terminus non re-
gularis alicuius, sed executionis Decreti Tribunalicij minime
deliberatio fuit licita. Super alio punctum utrum eiusmodi

dillo fuit correspicias ei qui pfins adfuit. Alij existimabant quod
beneficia iuris nemini sunt denegan, et quod lex non docet ei tantum
qui abest eiusmodi dilatio esse concessibilem. Verum maior pars
his fuit sententia, legem esse sane interpretandam, quod no propter
detrimentum veru ni subsidium litigantium fuerit prolata: Ipsum
ni eiusmodi termino, et quemadmodum dilatio veru in fermitatis
Ipsum ino pceteret ita res pro maiori: tum quia in causa pro
subdito profugo de iure vna tantu dilatio veru in fermitatis
concedi debeat. Ceterum ad appellationem no debuit Actor ~~ab~~ a
deliberatione appellare, nullum em est decretum de quo superior
Iudex cognoscere possit. Verum si ipse de facto appellaret
posset superior Iudex deliberationem illa expedire. Iudicatum
est vt ille subdelegatus iuret sibi vnam diuinae deliberationem
iure existimasse, ter id fecisse in fauorem Actoris aut
protractionem insidiis Actoris, verum quia fuit perplexus.
Hoc decretum latum est Inter Lacenses et Cistercienses Sabbatho post
Pentecostes Anno 1621

Ex ed. pubis Alby in re

Deportatio processus.

In eodem Publico fuit talis praxis, quod deportatio perlucrorum de:
ciuitatibus, solutione tantae summae, quanta pronuntiaret, a Summa ori:
ginali, per totum ~~mensem~~ tempus ni solutionem factae, octo a centum computum,
idque parti Actoris Iudicio ceteris duplicis poenae 14 mar. talisque sen:
tentia fuit decreti. Et Actoris in diuine deportando iuste perlucrorum
parti Actoris summa predictam Iudicio autem duplicem poenam 14 mar:
summam ~~et~~ solvat dyzantibus Iudicio ~~et~~ decimis sub vadio originali
aut taxa Publica, quae in difficili ex mure deciuitur. Et quoni:
am Actoris no est solutum, et offert in honori bona. ~~tamen bitur cum~~
in summa originali, ~~et in diem deportandi processus~~
ac poena parti Actoris soluendum: tractatur eandem rationem
bona sua ora inscriptione ~~vel~~ processu prior onerata, in fini:
admittere, sub vadio ~~vel~~ taxa similibus, quod
vadium vel taxa, ac poenalia mandata cone no admissos
additur, remittitur. Cum dor considerandum
deportatio perlucrorum tali satisfactione sit licita. Et videtur
no esse con iniciam non em dor solet fieri absq rationabili
causa pserim in Iudicio ultimae instantiae, cuius plenissi:
ma est potestas. Secundo considerandum si in illa summa
cuius solutio in diem deportationis processus in instanti
deciuitur, idq sub onere processus ab hora banitionis potest
offerri ~~integrum~~ ~~in~~ parte. Et de facto ita fuit, vt hic annotatum est. Ego
no existimo, id non contrare, prius em debet deportare processum
quam hic originalem condere, ergo in diem deportationis in
instanti debet solvere: verum aequitas multa duplicem pot pserim
in Iudicio ultimae instantiae ea ratione quia prior processus poterat
tempus hic postponato, admissa est oblatio intromissionis in bona
licet obstinatus, partem Actoris ea bona quae prius habuit ab hic
missae, istaque impossibilitata. Decreta dor de re lata sunt Sabbatho
intra octavas ss. Corporis Christi, Inter Fredrowa et
Tum inter Sluwicius et Zabolubicius Da

Et quoniam non existens solvendum in instanti solvat ~~sub pena premissorum~~ originalem
mendo offert ~~non~~ summam ~~et~~ solvat dyzantibus Iudicio ~~et~~ decimis sub vadio
interim in bona Iudicio decernat ~~et~~ Actoris in summa originali ~~et in diem deportandi processus~~
bona eis ~~dum~~ in summa originali ~~et in diem deportandi processus~~
de plenius o: ~~decretum~~ ac poena parti Actoris soluendum: tractatur eandem rationem
mitata admit: bona sua ora inscriptione ~~vel~~ processu prior onerata, in fini:
tat diem in ~~[illegible]~~ bona sua ora inscriptione ~~vel~~ processu prior onerata, in fini:
ad quae cum ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ sub vadio ~~vel~~ taxa similibus, quod
Ora in tiscad: vadium vel taxa, ac poenalia mandata cone no admissos
bus possibilibus additur, remittitur. Cum dor considerandum
additur quia intromissionis, in poena trium marcarum sunt obstinata et nunc decernuntur
debet admitti: Additur, remittitur. Cum dor considerandum
ri sub rigore deportatio perlucrorum tali satisfactione sit licita. Et videtur
lucrorum Publi: no esse con iniciam non em dor solet fieri absq rationabili
cogi ac fieri dor causa pserim in Iudicio ultimae instantiae, cuius plenissi:
ne banitionis ma potestas. Secundo considerandum si in illa summa
quia in dictis cuius solutio in diem deportationis processus in instanti
in admissos que cuius solutio in diem deportationis processus in instanti
tionis sub onere processus ab hora banitionis potest
exhibitis sup: decernitur, idq sub onere processus ab hora banitionis potest
tio et bonis offerri ~~integrum~~ ~~in~~ parte. Et de facto ita fuit, vt hic annotatum est. Ego
ns affirmatur no existimo, id non contrare, prius em debet deportare processum
originalem quam hic originalem condere, ergo in diem deportationis in
debitum ius est instanti debet solvere: verum aequitas multa duplicem pot pserim
ion ipsum in Iudicio ultimae instantiae ea ratione quia prior processus poterat
detrimentum Ita eodem Publico ex ea ratione quia prior processus poterat
ne in diem tempus hic postponato, admissa est oblatio intromissionis in bona
bitus. licet obstinatus, partem Actoris ea bona quae prius habuit ab hic
missae, istaque impossibilitata. Decreta dor de re lata sunt Sabbatho
intra octavas ss. Corporis Christi, Inter Fredrowa et
Tum inter Sluwicius et Zabolubicius Da

Et ratione ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Ita ~~[illegible]~~ Stowart S. Jubilate

Deportatio perlucrorum

Litigantium Lincoln

Duo Cives. Non infrequenter accidit quod duo competitores pro una eademque re agunt, et pro eodem termino concurrentes, inter se de proprietate agunt, disceptare tenentur, interim cum Actor actionem suam exercere, interim cum Actor actionem suam exercere, necesse est disserere prius cum quem Actio dirigi sit. Nempe quando Comes Administrator Bonorum cum Duo Administratoribus, et Praeterea Administratores sine ratione recessionis ab Administratione sint alia ex causa excipit si ab arce Actionis sterendo, Horos Con, ni Dram Administratoribus, hoc onus retorquet. Necesse est prius interlocutoriam sententiam proferre quis nam ad ferendam omnes Actionis teneatur, et cum quem dirigendi sit Actio Ita Judicatum est in Judicio Tribu Lub Frá 4 post Christo: Glo. V. R. A. 1621 Inter David Lawore: Mom Civem Lublinen, et Pallatinam Podolia Dram Administratoribus, ~~quae~~ atq Gwalbora Haredem et Successorem R. Stanislai Lanckoronski Pallatini Podolie Quae Pallatina Podolie ab administratoribus ab eodem mandato habita recesserat, et Secretum Tribunalicium Cum eodem Actore reportaverat, quod licet hic debitum Chirographum sum eidem Actori dedisset tamen sine Consensu maritali se obligare non potuit: Tum quia in Registris ipsius Actoris necessario contineretur quod tali debiti pro vius eidem Pallatino concessum fuit contrat in.

Pociositas iuris

Actio pociositatis iuris.

Ad iuris pociositatem hoc requiritur, ut ius seu Inscriptio sit tempore prior, et sit cognita in eo districtu, in quo bona ratione quorum pociositas probanda erit consistunt, vel si in alio esset cognita et ad propriu districtu cum bonorum transportetur, ab eius modi tam transportatione pociositas considerabitur. Demum et is qui habet ius prius, non paciatur quiete, alium posteriori iure gaudentem, bona possidere triennio et trimestri, hoc ita apparent ex Constitutione Anni 1588. T. o Wrazowscij Zapisow. Insuper et hoc requiritur ex praeviet processus, perducatur, sive ab initio sive in executione rei iudicata in eisdem bonis, ac in eodem districtu bonorum obtineatur. Verum quaeritur utrum non transportatio Inscriptionis ad propriu districtum, obesset minorennibus vel virginibus, praesertim cum Constitutio anni 1588 Titulo Krostrzin postrow Incurrat eius modi personis. Ad hoc respondetur, Quia obest Constitutio cum memorata absoluti dicit quod a transportatione Inscriptionis ad proprium districtu, pociositas computanda est; Tum finis talis transportationis est, ut alius sit cautus utru doteat summa dare saptalia bona, et hac cautio consistit ut quaerat in proprio districtu priores inscriptiones, si ergo ius talium cauti-

lam Inscriptet, nullo ~~poenitentiae~~ immutanda est, cum damno alterius, Inscriptio cum minorennibus non curetur, ut illorum periculo fur: curatur. no ut aliqui in damnum inducatur ~~tum~~ Propterea tutores minorennibus dantur, ut illorum in dominitati prouideant. Quod si minorennes, haberent prouinam chirographi tantu affirmata vel nullam prouisu, alias ut, certe minorennitas illos non iuuaret, verum damnum sum sup Tutoribus requirere deberet Ita iudicatum est ~~in~~ ni Judicio Tribunali Anni 1621. fra 5. ~~1~~ post visitationis Glo. v. Mariae inter Osha virginem et Christus.

32

Ja Scriptis non transportata

Quando duo roborant interciso in Actis non perpetuis, et vnus Morum tantu illam transportat, altera inscribens si eiam transporta: re et in non transportat. Si si mutuo Citant ad eiusmodi interciso et Instrom illius roboratoriam, ~~ad~~ ad forum Castren, ille vo qui non transportauit, excipit forum, quia pro parte illius Inscriptio roboratoria illius ligamenta ob no transportationem enannorat. Judicandum est valere eiusmodi Instrom ~~ab~~ abungtantu transportatam pro parte utriusq. si quidem utrq. ad hoc ius forum Citant, non cum debet mauis beneficium seruire obedienti et satisfacienti submissioni suae, quam cum negligenti et contemnenti, tum quia inscriptio in simul pro utrusq. ~~valor~~ facta, etiamsi pro vnum tantum transportetur ad Acta perpetua, obiectum perpetuitatis, non cum potest disiungi, et vna pars illius firma alia infirma reputari, praesertim si nihil aliud ex parte impugnatis eandem Instrom, opponatur Inscriptioni, praeterquam quod si cum non sit transportata. negligentia cum et temeritas petius obesse quam prodesse debet ita iudicatum est in Judio Tribunali Anni 1621. Inter Kasimirski et Gorski feria 4. post S. Margaretae.

13

Incompetens forum ex incompetenti actione

Si ex ea ratione incompetens forum dignoscitur quia ea Actio quae ~~vnti~~ introduitur non ~~est mihi fori~~ habet talia requisita, qualia indiget illud forum, puta si introduitur causa Criminalis, ad Offi Castren, quae indiget prius cognitione delictorum, ad expulsionis, quae est petitio occupationis, cognitionibus: vel expulsionis, quae est petitio occupationis, cognitionem actionis: ~~ratione~~ ratione de foro ex incompetenti actione quo ad hoc forum, valet. At si ex tum quia ~~ratione~~ ob circumstantias actionis ad hoc forum, puta si officialis commetitur ~~et~~ offo ad forum Tribunalicium, et ipse probando innocentiam suam, et in contra monstratione petitum actionis, excipit forum. primo de foro cognoscendi Alias, prius de foro cognoscendi est posita de competenti actione, si cum forum non esset competens ratione faciendi indicatu, aliud forum cum officialium no datur, Tum quamvis est posta dicit indicatu, aliud forum cum officialium no datur, Tum quamvis incompetenti do Judex incompetens potest se ingerere in cognitionem competentis, vel incompetentis actionis. Qui ergo ex incompetenti actione excipit forum necesse est vt rationes cum incompetenti actione simul valeant et cum forum: Tum vt aliud forum non stretur alibi non. Sed in dicto est ni cum Tribu ~~fori~~ Sab Inter Casimir Arzborski et Wiglerski

Non omnes rationes cum incompetentem actionem forum cognoscunt. et Sed tum quia ob circumstantias actionis ad hoc forum monstratur. Alias, prius de foro cognoscendi ratione faciendi est posita dicit indicatu, aliud forum cum officialium no datur, Tum quamvis incompetenti do Judex incompetens potest se ingerere in cognitionem competentis, vel incompetentis actionis. Qui ergo ex incompetenti actione excipit forum necesse est vt rationes cum incompetenti actione simul valeant et cum forum: Tum vt aliud forum non stretur alibi non. Sed in dicto est ni cum Tribu ~~fori~~ Sab Inter Casimir Arzborski et Wiglerski

Ex incompetenti actione

Ex incompetenti actione

Ex incompetenti actione

Ex incompetenti actione

Actio ad impo-
nendum Aucistam
Aucistatio
summæ.

Ad imponendum Aucistam super summam alicuius: non solum is est
citandus, in cuius manibus summa fuerit, verum et ille cuius summa
aucistanda est, etiamsi talis proprietarius summæ esset banitus Alli-
as actio esset incompetens. Ita indicatum est Inter Zabrzemski et
Castellanam Wyhnen: ratione aucistationis summæ Kierzkowi-
ney, in Palatinatu Posnaniensi fra Feria post Jubilate Ao 1622

Actio Cassa-
tionis banitus

Quando citatur Capitaneus ad cassandam banitiam et pars
adhærens adcitatur, si interea Capitaneus mortuus esset
necesse est adcitare successorem ipsius in Capitaneatu, vel sal-
tim successorem sanguinis, alias cognatio ex utraque parte ob-
tinet nulla: Ita indicatum est Inter Josephum Kobierski
et successores Marcinkowski, Sabbatho post Cantate Ao 1622
Ex eodem Decreto apparet quod pars inventa processum ante Bel-
lationem maioris obtentum impugnare non potest nisi prius satisfecerit
Bello maioris: hæc enim bello est peremptoria, et non satisfacto ea
importat succubitionem causæ.

Actio pro reditu matrimonii
Res mobiles post matrem

Actio repetendarum rerum mobilium post mortem matris, apud
novercam, et multo magis apud patrem, non competit successori
si mater in sua reformatione non solum summam dotis verum
et res mobiles habuerit computatas et in classes. licet tantum
in Reformatione includantur aurum argentum clenodia: alias
cum res usu consumuntur, et per dotem inscriptam in Silvas
posti post post terminum ex dotalam: legi secundum Dotis
non inscriptæ mulieris sunt si ergo pecunia non in specie reperti non
potest, ergo nec res mobiles Ita indicatum est inter Ozo-
rowska, ex familia Ostrorogorum oriunda: et inter Tarens:
brissowa novercam ipsius primi nupturi uxorem Ostrorog la
stellam Posnen. Verum mea quidem sententia si in Re-
formatione non continerentur res mobiles tantum pecunia
nomine dotis recepta. et successores patrem ius admittaticiale no
habentem vel etiam post mortem patris novercam Citta-
rent specifice de rebus per illam receptis, et in usum suum
convertis esset actio competens. Decretum supraspe-
ctum videmus est in Palatinatu Posnaniensi fra Feria, vel tertia
post Dominicam Cantate Ao 1622

Exemtio sup-
ra circumpilatio

Causa agitabatur cum Christophoro Zyemarski circumpilato Ho-
dlen, in Judicio Terrestri Kradlen, remissa est ab illo Judicio Terri-
stri exemtione ad Vicinioram Capitaneum in Grabowen: In
illo foro exemtionis, excipiebat idem Citatus Zyemarski forum: nam
cum adhærens, quod bona illius sita sunt sub iurisdictione Capi-

tanei

tauri Arodlen, non autem Grabouccen. Jus autem quod locat causas cum Capitaneis remittendas iste pro executione ad viciniorem Capitaneum. non affirmat vicecapitaneus illi enim superiorem non habent: si sunt subalterni, vicecapitaneus Grabouccen, forum competens vigore remissionis facta agnovit, aprobam ab hoc suo Dicto interpositam non admisit, et processum coram Cultum continuabat. Data

Actio gravaminis.

est actio gravaminis a Christophoro Zyemarki non solum vicecapitaneo Grabouccen, verum et Judicio terre Brelzen, a quo causa fuit remissa pro executione: In Judicio Tribilis Regni ita iudicatum est: quod nullum gravamen neq Judicii terre neq vicecapitaneus Grabouccensis intulerunt. quemadmodum enim cum Capitaneo ita et cum vicecapitaneo causa pro executione remittenda est ad viciniorem Capitaneum: vicecapitaneus enim et non Capitaneus, rem iudicatam exequitur, et quando terminos querelarum non iudicat ipse Altari debet: ipse tamen hominem peregit, quod cum se facere non posset Hoc decretum factum est Sabbato post Cantate A° 1622

Lucrum in causa occupationis.

Nondum satis constat inter iureperitos, utrum in causa occupationis per Lucrum obtineatur taxa, vel fundus pro quo agit. et probabilius est fundum tantum obtineri; posteaquam Lucrum per fundi deoccupationem, verum per terminum Ashium, putant quidam loco damnorum, obtineri vel potius confirmari obtentionem taxae quod inutiliter ut operari; in eadem causa non satisfactionem dictam peremptoriam, et post maioris. (quamquam non iudicio quo modo plus quis obtinere posset per Ashium terminum ultra Lucrum sicut admitto formaliter. ad satisfaciendum pro conductis Lucri, nisi forte hanc terminum, Lucri approbatum, dicamus. et verba Statuti in proviso figis vinculata, id in approbat q. p terminum Ashium damna absq iuramento lustrat?)

Est decretum inter Nicyporum Furcoris castellanum Brelzen et Illum ac Magnum Tomam Famy 8 Palatinum Kyoviae, in quo is casus ita est decisus. Et in vim satisfactionis pro Lucro, stagnum et molendinum reparet. Et ~~[illegible]~~ pro damnis loco taxae duo milia solvat. Hoc decretum latum in termino satisfactionis in quo is litis dictione

Moderatio taxae.

Mariens opus est eiq non satisfecit. Ex quo apparet, per Lauren
ze in principalem Lucratum esse: ~~pro~~ Ex Istiusmodi vero Terrarum Con
cessionibus loco taxae damna sunt moderata. Hoc decretum
prolatum est in Palatio Bolzen Fra quarta in Vigilia Assumpcio
nis Bmae Anno 1622. Et certe non est insolitum in Fiduciario
Publico taxam immoderatam, ad moderationem reducere
vel loco illius recompensam damnorum parti invenientibus
decernere, prout sic factum est. Legis enim Regni taxas
immoderatas non probat, prout lata est Constitutio Anni
1588. de taxa sublitorum prosugorum. Tum alia minuta
simplicia flumina sunt taxanda.

Obligationes

Heres bona obligata eximere etiam si transfusionem iuris acquire
ret et alii in eam transfusionem cursus transfundaret. per
istud tempus possessionem sui interrupit, quam fortius sin est
ius Creditorum quae illa bona possidebat. Sic iudi
catum est In Causa D. Barthol. Radzanowski Vicecapitanei
Lublin Cum Domaszewski Fra quinta post Epiphaniae 1622

Quando lit. per et appellione pendente pro aliquibus bonis nonnullis eorum
bonorum possessor interrupit, qui ad terminum appellationis non egent adibu
tus. In termino appellationis sic iudicatum est ut pars altera illa pos
[illegible] adiutor per duxerunt Judicij Vallatinatus illius vel
si essent absoluta hunc inter causas conservatas. Ita fuit iudi
catum Inter ~~[illegible]~~ quirzbicki Judicem Terrae Colmiensem et eius
consortem, et ~~[illegible]~~ Creditores seu creditores nuncii illius prioris Cursta
nowski post Dominicam Cantate 1622.

Delo verso infirmitatis ad terminata ch.

In causa revisionis criminis, quando terminus assignatus sive
verbalem Citationem, non procedit dilatio verso infirmitatis, nisi esset
decreta transactio super crimine obiecto, hic interlocutorio vero
Iustum imat si est infirmus coram notariis Deputa
tis ad id attentandum missis, vel coram Milite Castri
galorum. Quando vero in culpabilis in loco Judicij Generali de
post et de veritate ad Iratem Citationem: nunc prorsus et dilatio
verso infirmitatis ad duos Septimanas, quae medium
dari consuevit in Causis Criminalibus coram Judice Comitiali
et hoc propterea quia ~~[illegible]~~ terminus iste est personalis
propter inimicitias hic indicatum. Iustum ad inquisi
tionem. Ita indicatum est in causa Inter Justigatorem Jaly
nuly et Mis Rzepicki Fra quarta post Pentecostes
Anno 1622 Exemplum Sororum est.

Furor.

Quando sunt fratres aliquis, et alii fratres in fratre et
post patrem et antecessorem; mortuos ac mortuos ex fratribus, nunc vero
sororum aut sororum sororum sunt. post fratrem omnes et ab
remuchatione sororum, capitaneus illius desiderabilis in fratribus
non intrant desiderantes in sorore. Ita indicatum est inter
[illegible] et Mis [illegible] Fra quinta post Dominicam

Crakuli quod dicit rapi per familiares bona et dotem non petit. verum prima ratio crakuviensis

et fuit mentum de creditorum 3. post Mistri Cordis

Fuit tractata questio utrum pater potuit de bonis dare filiae iam matrimonio ob vitam impediam. ex parte vero remissa ad futurum tribunal supra Jargalowska et Zilinska fra 3 post Trinit 1622 Hoc quo sic in A° 1623 est decisa Ita quod bona sororum abiudicata his rationibus inter se dictis

Pater misit filiam ad claustrum per suam vicinam pro interessis id quicquid in eius necessitatem expendit restituendum. Ita filia de dote renunciavit sororibus: voluntas est illi pater in India pro eo soluta illa summa. Inventa est competentia actio. quia non tam fundatur in renunciatione filiae quam in promissione et obligatione ipsius patris. Ita indicatum est inter Geiza et Nesla fra 3. post Trinit 1622

Competentia renunciando

Fuit

Inicior integra causa reddenda est: quando vero aliquo casu quis se defendere incepit. non potest quidem abindere bellum ad Inicorem: verum licet in actione agere potest cum Inicore. Et cum iuri probuerit, quod nihil in causa necessaria ad referendum omisit. tunc ille Inicior Iuratore ab illo damno dot est damnum recompensare.

Juramentum super remunciationem

In renunciationem sororum post parentes vel alios quosvis antecessores si probatur illum qui renunciavit, aliquid ex sororum accepisse: etiam iuramento super renunciatione facto non obstante, tenetur ad restituendum ut indicando est: vel si aliquid non est evidens ad iterandum iuramentum adigendus est. Ita praecaveat.

Dotis

Dotis

Dotis

creditoribus suis faciendâ nô turbabat, nec illa facere potuit
verum eiusmodi decreta, ex composito erant. Neque gran
do causa cum Publico Romae in tribunali: Hae fuit Sen
tentia Judicis quod illa inscribens debita cum natis non fuit
vel consistens de viribus suis, sed velut controdictus et vero
gnosens; ob id nô potuit renunciatione iuribus suis en adere
solutionem: verum pro suo interesse illam Pistrere turbabat. Et
si bona vade solveret nô patoret bannionem tamen illam pro
prii nerysgerat, inx illam Regulam Qui Caret de Sum
indus in corpore. verum eiusmodi Decreta non est publi
cata nis en etiam cum eodem Romae ad Compositionem deveniat

Minore 24 annorum difficile pot bona ~~non~~ Donationis per
petua alienare. Nam etiamsi id faceret cum duobus ami
cis de linea paterna proximioribus. Tamen inx Pistrere
iuris necesse illud esset in eiusmodi inscriptione Honeza
paterna propter quae bona alienat exprimere: et per
hoc nô Donatio pura verum venditio existeretur. et
ita ille Donatarius esset in exemptione quando cum proba
tione documento autentico non esse Chiram Donationem sed venditionem fieri
Resignatio per modum Donationis facta sit: eiusmodi bona possunt re
dimi: quod et si in propinquiorem obserunt: nisi in id nô probatur

Quando quis Bannitus vers agit pro cassatione bannitionis et
per malo obtinuit pro ipsum tollere vult, si processus esset ex
contumacia obtinuit, illum ignorantia tollere non possit
vel nolet. nisi est ut ~~[illegible]~~ respectu illarum
instantiarum quae ex controversia decisae sunt. adeitur pro gratia
nisi sibi illata ob decretum Judicium appellans ab eo nô admissam
tam Judicium quam partem adhrentem, aliter cum nô posset eiusmo
di Decreta oppugnare et infringere: quod si adeitaret tantum
ad prosequendum appellationis non admissae, pro gratiamine vero nô
in hoc esset difficultas. Quod causa cassandi Bannitionis et p
cessus, agitanda est inter causas ordi, procedendum vero causa
non nisi in Palatio loco habet. itaque ob eiusmodi difficultatem et
diuersitatem actionum, consultissimum est semper eiusmodi processu
existente, pro gratiamine quam primum actionem instituere. Tamen
eiusmodi difficultas, ita extraordinari potest. quod hic ~~[illegible]~~ causa pro
signationis appellationis inter causas ordi decidi nô potuit: tamen
decreta illa aggravantia dispensa redit ita ut con eas possint
rationes instituti et de illis cognitio fieri in causa cassandi bannitio
nis. Ita indicatum est in causa M. Langlezunsha Palatinus Podoliae
cum Ill. Poto cha Capitanea Camenecensis habita anno festum S. Jacobi
Apli. Ao. 1622 coram cognitio facta est de Decreto in termino Petri
~~[illegible]~~ Diversitatem tradiorum Triplicatorum prolato ipso tamen ut
dictum est ratione.

~~Vidimus~~ Fuit talis casus unus alterum citavit ad deserendam Fuas
poenam professionis tertiae ob patratum homicidium: inter causas 2 d o
officii: id una citatus obiecit ignobilitatem citantis, Actor ob sua 2 mr
nobilitatem passus est se comparare in Euasione cum adiunctione
Fuas 60 marcarum nunc tendere obiectionis ignobilitatis, fuit in 35
ius vocatus pro eiusmodi poena, causa ad appellationem devoluta
est ad Tribunal Regni, Decisum est ut eiusmodi poena quae
ex obtenta Euasione sup illo liberati est solvat. Ista causa fuit
inter quosdam nobilitatis Palatinatus Podlachiae dissensus, Euasionem
in actor qui illa poena vindicabat fuit Tarnobrzeg in ista ci:
tatione fra tertia vel quarta ante festum S. Mariae Magdalenae
Anno 1622 Ubi no ad modum probatur eiusmodi Decretum
Per Euasionem enim citatus id tantum Lucratur quod Actor lucra:
ri intendebat. Hoc est ab impeticione Actoris liberatur id quo
in ordinis causis sunt cum nonnullis in quibus ipse Euasionem tantum
processus tollitur. At id quod in erat in citatione actoris expressum
extra libellum quomodo fit Lucrari. Et quamquam sciam citato:
res solere circa eiusmodi Euasiones obtinere poenas talionis et
alias pro suo libitu: verum ego existimo eiusmodi eiusmodi condi:
tionem, non aliunde effectum habere nisi protestatio sed quod
vult in foro competenti ordinaria iuris via eiusmodi poenam
vindicare

Fuit talis casus Pater Decretum contraxit filij duo in ius sunt vo: Frater
cati tres testes et probationes omnibus omnes illorum status spiritu: unus
alium amplexus rupit bonis alterius status. Nomine utrinque do lite
causa institutae ad cassandum post publicatum processum quando hus a
decretum est ut sup originali citatum condirent. Ille qui bito p
fuit sanctus exhibitus si ad prosequendum causam non tenere no
quandoquidem iam bonis rupit et alter frater qui ora
bona patrina possidebat tum omnes causas in se suscepit
Judicatum est pro furcatione et tum omnes sup et relaxen:
tionem obtinatum est fuit tali Decretum Hilar Sedgo:
wski et Nowomiejski fra sexta ante S. Jacobi
Anno 1622 Verum circa hunc casum sunt no:
nulla difficultates. Circa hoc Decretum inter conclu: Ad pionem
dendum est quod solutio usurae sive ut vocant interes: obtinet
se dum probatur nullus obest processui, nemo enim
simplici errore oriundi debet. nullo magis quando tes:
timonium testimonium sunt sub militate processus et hoc
eum de quo dictum est processus et alias nonnullos ro sa
tione vidi cassari

~~Casus~~ Exemplum proponitur: Supplicationis Decreti arbitrorum
Tribunalicij et pertuerorum moderationis Decret
Ostis et Magnificus Dux Zaslaviensis Palatinus Volhiniae possi: deportat
debat bona Dobromil nomine hypotecae in summa 73 milia & moderationem
in florenum. cum vero bonorum fuit haeres genere illius olim

q. Felix Herbots, qui contraxit debita: inter alia quosdam Ferdinandus in bonis suis Eibus asseruerunt nomine debiti summa 40 millium florenorum. Post mortem ipsius ea Ferdinandus successores eius processum in iris et bonis hereditatis intentarunt. Postea possessum predicti M. Pallahini Wolinia ad 7 posteriorum de iure suo ad dicta bona pociore in iris vocarunt. Concurrentibus illis bona in causa coram Judicio Tribunali in A. Domini 1620 in Pallahinam Rappia. Jus predicti Pallahini Wolinia ad dicta bona ex prius ita primus decreto Tribunalicio adiudicatum est, dicunt quoniam memoratus Felix Herbots habuit in iis bonis quasdam hereditarium ius quasdam Reformationis vulgaque sup summa 17 millium florenorum, Judicatum est ut P. Pallahinus Wolinia possessionem suam ~~et~~ mendo et emendando solvat predicto Ferdinando: summa hanc 17 millium florenorum sub taxa quod ingrabat centum millia florenorum. Tempus et locus solutionis huius fuit assignatus coram Judicio terrestri Premisliensi cum remissione pecuniae. Non est satisfactum huic decreto in exactione processus est obtentus in Castro Premisliensi et banito. Fuit illud offerre Castrum in iis vocatus per examine, casu vel ut alij existimabant in iniuria et imperitia Procuratoris in ea causa Dicto Tribuno, indica in est nullum gravamen offerre illud in illisse. quod decretum valde fuit grave banito Pallahino Wolinia in ~~banito in erat~~ affbata taxa sup. Ille decretum iam fuit affbata. Justum ~~bonis~~ Pallahinus actionem ad cassandam banitionem, rationes iniuditas nullas habuit quibus malo obtentu arguret: ~~ne~~ moderationem Judicij tamen sup se decretam et pecunia permisit. Judicium Moderam pecunia dicunt ut summa integram 40 millium florenorum Arti. ai solvat Lata ~~pena~~ vadio capti Rodin 20 marcarum parti et Filij Judi volunt in Pallahinus bonis cedere loco solutionis Dicta summa. Partes invenimus ea quod bona erant litigiosa sunt conditionem suscipere volunt. Attendebat ad id quod fuit valde debiditum summa M. Pallahini fuit realis nec ne et documentis gravibus no esse realem a parte ~~esse~~ probatum fuit.

Hor decretum latum est Sabbato post festum S. Jacobi Apostoli Anno 1622

Quando alicui dogeitur banitio, ab alio obtenta propter occidendum aliquem a causa. si dicit se pro cassatione agere licet nitempestive ~~illud~~ facerit ad cassandam ordinatam, in tantum iuramentum postere quod ~~illo~~ fuerunt banitio intempestive ad notitiam eius pervenit. Ad eum in habet causam cassandi banitionis bonis dogeitur tunc eiusmodi iuramento probare quod post primam de banitione notitiam non neglexit ad cassandam laborare

Per Decretum in iure est et pars Instrum. facit definitione quod in iure contractus et formam statuit. ~~Hic pars facit in suo sensu~~ Inscrip. corr.
sub dubio quod ex nunc determinatur addipsi remittitur
Hic pars facit in suo sensu: Postea licet Iudex insufficiens 136
erat amplius ista terminus non erat per Decretum corrigendus
Inscriptionis. Itaq. simili in casu observandum est et vel in
Decreto ors contrarius contrahere seu complanandum. vel
prius in brachio copia notificali qua decretum contradi:
me. Inter Capetanea Carmineti et Pallavina Pabolis
fra 4. Post Mise. Nicordis. 1617.

Quidam habens ius ad certa bona: ad condicionem Iuditionis ex: Cert.
tos obtinuit processus, usq ad banitionem: Postea alteri cessit de Qu.
iure obligatorio sibi vero reservavit illos processus. Pars
banita Cittavit pro cassatione banitionis, rationem cassandi dedit
quia ~~illam~~ ille Actor Instrum suum cum onus illius conditionibus
et ligamentis in alium transtulit. ergo processus et banitiones
sine fundamento subsistere non possunt. Iudicatum est quandoquidem
Instrum et ligamenta eius non reservavit sibi, quo ad illas cau:
sas pertinet, eo ipso processus et banitiones corruisse
Inter fratres Olbicchi et Orsi Fowsi Sabbatis post Inbitato.
In contrarium posset ratio adferri. quod illi processus subsistere
poterant virtute obtentae in Contumacia rei indicata. et tacite
reservando sibi processus, reservavit et effectum Instrumentis, unde
illi processus promanabant. Verum in ea causa id etiam spectabat
quod post sublatas banitiones et processus ~~tam~~ res principalis
minium trichò iam illi iuvenichori non serviebat, certe si
ratione alterius conditionis quae esset separata a postrema bonorum
talis reservatio processus, etiam absq illa speciali adiectione
Instrum. esset facta. valida nota sententia esse deberet.
Iniurias personales, iuramento non liquidatas, vel decreto p
contrarium etiam tacito non adiudicatas, nemo in alium transfundere
potest. Ex ea ratione quia nullus pro alio iurare potest in iure
nro, exceptis Tutoribus ~~ratio~~ in deportatione processus, vel
Deductione Scrutinij. Etiam si essent processus in Contumacia
etiam prodiuti, Transfatio non valeret. Nam post abro:
gationem illorum, vel deportationem per malo obtenta, iuris quaesi
tor negotium principali promovere non potest. Verum iuris
principali sive restituere illud teneretur. Heres in quas:
stionibus Successionis, Donatis cum altri bonis, possunt
et processus in eiusmodi quaestionibus moti in alium trans:
fundi. qui etiam et sine transfusione possunt eiusmodi
actiones ab origine intentare.

Dilatio non admissa a qua appellatio est interposita: licet in Iudex ultima Sche:
instantia admissibilis admittatur, non tamen dilatio applicatam cho Sch
Satisfacere. Et casus quia fuit eiusmodi. Quidam citatus fuit p Expulsione ~~non ad~~
In termino ~~[illegible]~~ dilatio ad minimum ex quibus probaret [illegible]

ad Tribunal devenit, In Judicio publico iudicum est fuisse admissibilem vel peremptoriam Nihilominus quia munimenta non erant sufficientia ad refutandum et amissibilem ius Actoris Decretum est 20 mense 820
No vo amissio causae Decreta: quod sequi debuit si illo esset admissa peremptorie eum Dillon non satisfaciens cum amisit. Inter Kisielowski et Siemiaszka Fra 5. post Cantate A° 1623.

Jn causa deportandae, bannitionis, male obtenta habet locum: vel iguorantia, vel satisfactio sit cum omnibus bannitis et praesertim bonitatis
Profugio non admissae appellationis in Palatinatu habet locum: ad sortaren valet et male obtenta obviei potest non obstante Decreto agere licet appellatio non sit admissa prosequitur tamen. Nam si non prosequetur pro re iudicata Illud Decretum habebitur,
Gravamen, est etiam ira deportandi processus, et invalidum cum causa: de bannitionis,
Male obtenta obviatur processui in Contumaciam
Male vo iudicati processui in controversiam, quod invalidum vel prosequimur vel causa gravaminis
Ex his quae dicta sunt apparet causam prosequendi habere locum quando processus obtinetur in Controversiam et non nisi in Palatinatu. Sed est casus specialis quando Bannitio obtinetur in Controversiam, et appellationes non admittuntur. Attamen pro cassanda potest citare ad prosequendas, et etiam extra Palatinatu, inter causas cassandas; Nam quando prosequitur in forma male obtenti, in causa cassandae bannitionis habet locum
Quodsi et Wysokia Sabbato post Cantate A° 1623.
Ex eodem Decreto apparet, quod in Citatus post Decreta contesta et appellationes non admissas ortus est ignorantia processus. Postea Dillone vero in firmitatis: vero Jerzam stando sub mitione nationum statim vindicatus. Jerzam quamdoqui et ab eo beneficio per se petito appellationem non interposuit, nec eam prosequutus est Sublata bannitione tamen citare in forma tam sup vera in firmitatis quia ignorantiam: Itaque vel eiusmodi appellantes interponere debent vel saltem permittere ut processus in Contumacia sup probetur
Ex eodem Decreto constat quod licet plenipotens inscriptus in termino fuerit tamen quia ipse non plenipotens sed Actor Dillon vero in firmitatis citatus inscriptus fuit, propterea est Citatio irrita quia non consistit

Quando plenipotens Citati inscriptus condemnationem accepit, et prosteriorem post accessum condemnatio obtinetur: potest Citatus eiusmodi condemnationem irrumpere enactare; accessus eum plenipotentiam in substantia quia non potuit nec poterit fieri, et simplicia accessuntur reputantur; multo magis si causa est eiusmodi quae non requirit plenipotentiam in substantia

ita indicatum est Inter Jordani et Lotochi in causa Sumiady Sabbato post Regationem A° 1623. Intelligendum est si plenipotentia generalis ad omnes causas. Nam si specialiter ad aliquam causam plenipotentia esset data, non posset citatus eiusmodi plenipotentiam in scribens ignorantia excadere

Damna ex causa expulsionis sequuntur, non vero ex causa occupationis, Ut si in causa occupationis, id probatum esset quod occupator actor contradicentes et cum vice sua sese manifestante bona occupasset, Salva via manet actori post vendictam possessionem agere pro sortibus ex usq bonis scriptis possessione non obstante Ita indicatum est Inter Wojtkiewski et Sororem Kyssha Capitaneum Drohiczen. Lat fra quinta post Regationem. A° 1623. Similiter damna procedunt ex occupatione quando nullus titulus et mala fides possessoris adinventa fuerit, Potissimum a tempore quo actor actionem instituit.

Damna ex occupatione.

Comparticipem litis, ab alio comparticipe, bona litigiosa acquirentem non opus est adcitare ad causam, cum iam sit nominatus in actione. Inter Lesczinskie, et Sororem Kissha fra 6. post Pentecostes, A° 1623

Forum in Castro administratum est in causa eliberationis subditi, è carceribus Castrensibus, ex eliberatio est decreta in Castro in duabus Septimanis circa eliberationem, decreta est administratio iusticiae, alias subditus in carceratus detineri debuit usq ad satisfactionem Sic indicatum est Inter Dobki et Civum Sandecum fra 6. post Assumptionis A° 1623. Isti Cives Sandecum ideo forum Castrum passi sunt, quia per praesentationem ad Castrum subditi nobiles personae agnoverunt forum, ibidem requirere iusticiam tenebantur, idque citato uno subditi, quod observatur rone praedi in Latin Dobki. propterea administratio iusticiae circa eliberationem est decreta.

Forum Castrensem.

Fratres succedunt sorori non solum in dote sed etiam in bonis per eam propria industria, aut fortuna fauente acquisitis, Sic indicatum est Inter Dzieduszycki et Wojdzycki fra Sexta in vigilia Assumptionis A° 1623.

Succedunt sorori

Medii fratres sororem accipiunt post fratrem qui ipsis coniunctus est ex uno latere, Soror est quae est unius patris diversa vero matris exclusa soror ex utroq latere ipsi coniuncta. Inter Nagiezski ius quo situm habente a Balistra Bicka, et Chizowski. Quo eodem Tribunali circa Assumptionem.

Succedunt post medium fratrem

Subditus Dni exvilla, ius civile suscipiens, et in civitate residens, p
prescriptionem terres; repeti non potest, a Dno villæ: Inter Mathiam Rosch
et Cives Sendomirien, fra 6. post Assumptionis, 1623. Præscriptio plu:
rimis tollitur per iuramentum ignorantiæ. Verum quando Dnus
est proximus civitati in eodem Pagi, et civitas est eiusq Pagus pri:
maria, vbi Dnum frequenter visitare contingit, et Civis ille tum ex
inscriptione iuris Magdeburgen, tum ex sua conversatione notus
fuerit: præterea si successores vel iuris præsitor lectionem pro illo
repetere instituerit. quoniam præsumitur fortiter antecessorem illorum
de tali homine noticiam habuisse, et cum iure civili quieti vti, pos
sum fuisse, proinde prescriptionis maior ratio habetur qua iuramenti

Per Erasion, vel ~~circuit~~ simul cum Erasione etenim pena Enotatio:
nis lucrari possit. remisse ad Comitia vbi in nono emergenti. Inter
Garbowski et Sowicki fra 4. post Assumptionis Ao 1623.
meo Judicio si illam Citus ex eadem Citione Actoris in illo termino p
controversiam vrgere potuit. simili modo p Contumacia Lucrari
illam potuit.

Omnes interrades Chirographi, supra tradito, anno
et sex Septimanarum elapso recensentur.

bditus
Civitate
sidens,

na Enoca
ionis.

Causa incarcerationis ad Tribunal Excitons Civitatis

38

G. M. conjugis sub tempus incarcerationis mente sui una cum amicorum suorum assistentia in quantum quod interesse cuiusdam in franominandos Citatorum spectat ex quo eis ad aliud quodpiam suae proprium suae Officium Casere Judicium ob non celebrationem eorundem Judiciorum citare non potuit vti in causa morae non patienti ac vt maritum quanto citius vti patrem familias tempore vindemiarum in sustentationem immaturae prolis ellibaret Actricem cum Magnum NN et honestos NN de nominibus et cognominibus melius notos citat ideo Qa immemor Decuniis publice sub conventu quorum vnicuique cauta non attenta libertate status Nilitatis et praesertim postonatorum aubus est cum suis assechis maritum actricis hominem insontem semper illibata reputationis virum absque vlla caura imo privata autoritate prius pse in foro Civitatis NN contra Feria NN quae Ottae Anno praesenti sumas cum ignominia comprehendere captum et forum hoc idem contumelioso ad morem Latronum pse suos stipatores tentum deducere ato Carcere eundem contumelioso et squalido nimirum vbi crones benatici retinentur vulgo do Pearnicy wepchnal et inclusit ac in hucusque inedia et fame possum detinuit nec cuipiam aditum ad ipsum permisit quinimo privatim incarcerauit ato opposit Magnus vos Audat postor temporaneus ato Capitaneus Tenutanius eam incarcerationem et factum famulis Nilicitos tueri facta ipsi approbarunt et quod prenab iuxta demeritum sui succubuerunt Ad videns et audiens remedio iustitiae ac iur. libertat eiusdem incarcerati quaeteri ipsius et dictum ellibeationis decerni et offum competens ad ipsi ellibeationem deputari praesertim exinde emergens ex vnius quibus ex citat demerit punin

+ + Sicsty

Nota Korona Prognani Haborzeństwa

Klinotami [illegible] bona [illegible]

piosnka 3 do nasoiczsty panny

perło dwoja Cna panienko
Rozlicznych Kwiatkow Rowniczko
Sliczna, piekna iak lilia
Gdy sie wszod hata Rozwija
Twanie twego Salazwna
Roscko. Kwitniaca Narcyza
przez Ester figurowana
W Selki smaki Zachowana
Tys iest iako Kwiat rozany
W Czerwony Sartat Vbrany
Slicna piekna y nadobna
W pelni Miesiacu podobna
Gasnie Slonecze o swey dobie
Gdy stanie panno przy tobie
W Cen sie gwiazdy obracaia
Twoy blyczcosi niezrownaia
W Slicna szate Vbrana
Korona z gwiad haftowana
Miesiac tez ognisse nogi
Skonieczt pod twe Sciepnogi
Bilszanie choyno pliaczy
Dar Bodzkich wany bieczey
Ty wszystkich zdrow wandodaiesz
[illegible] Tobie nieprzestaiesz
[illegible] a modlic przepewaiesz
[illegible] zadawaiesz

Ciebie wzywaiac serdecznie
przyzdze do portu bespiecznie
Niech na pliaciu zobnem Sniaty
Vpada na Harzwne straty
Jak filiar Nieporuszony
Bendzie twa moca stwierdzony
Gdy przydzie do lostepnego
Hodkania zobopolnego
Gdzie nie iedan glow Eskoro
Od Nieprzyiacielski broni
A choc bendzie otoczony
Od Nieprzyiacielsky strony
Gdy twoy opiece podany
Zdrowo bendzie zachowany
Niech zgniewu rozgazonego
Niech y Zwyrzoka Boskiego
Nad swiatem Sniere Zkazlina
Swoi swoscii Zaziwa
Skoro do twoiego Syna
Hasta pi hwala przycina
Wnet iey Zagiel podniesiona
Benda twa laska spuszczona
Ja Ci ten garne do Ciebie
Nie odrzucay mie od siebie
A wkazdym moim frasunku
Oday mi swego Skatunku
Jesus Christus Syn twoy w niebie
Wszystko Vcin dla Ciebie
Wszystkiego dokazal Wkres
Nay grzesnieyszego wspomaga
Nay wspomagay kazdego
Wszystkich tey mnie grzesnego
[illegible] grzechow bopszczen
[illegible] Sniercii dusze zbawie

Decretum Tribunalis Calestis et Instigarem et Eu Adam et Eu

Nos Deus Pater Deus Filius, Deus Spiritus Sanctus, in Trinitate Essentia, Virtute Unus, Verbo nro Rex, Celi et terra, nec nro Creator Creature, et Servator Scelerum humani generis Vindex, Penitentiae vro Miserico Parens. Significamus putibus Luis nris, quorum interest Universis et singulis, Quod cum citati fuissent ad nros Judicium nostrum Tribus nri per Instigarem Curiae nrae ex ui termini tacti primi parentes generis humani Laboriosi Adam et Eua, ille quidem qe se hac vro cum eius dem maiori Sexu tutovir coniugal assistentia Vti Creatura nra, Criminis vro infrasta una cum serpente doloso, et autore lapsus citorum sonoxii: edeo Quia ipsi immemores entes in Creando se et quidem ad imaginem et similitudinem Nram, Virtutis Divinitatis nra, ex immenso appensitatis in se affectu promanantis, non veriti penas Legis contra violatores Unius arboris in Paradiso sibi, ad vescendum Seuere et Serio a Nobis inhibitis sancita ausi sunt temere rebelli consilium pernitiosu ad id sibi Ephente angue fallari, Non contentis tot delicatis et fructiferis arboribus fructum de arbore, a nobis excepta et interdicta decerpere illudo ex certis respectibus, potissimum vro Curiositatis gratia vt discernere bonum et malum valeant nobisq assimilari possint consumere prout de facto decerpserunt et consumoserunt Paradisiaca in Contrauentionem Legis Nra sete observari debite quo facto sunt in penas in eadem Lege desptas aliasq ex arbitrio nro irrogan incurrerunt prout per eiusdem causae istis Latis de premissis disponit. In termino itaq hodierno ex ui termini tacti provenien et hucusq continuato partibus vtriusq pluq se cora Judo Tribunali Regni nri comparer eumq term attentan Ac Instigor contra citos ex ui termini tacti proponebat, illosq in pe Legis vest morte et priuatione voluptatum Paradisi eiusq ex arbitrio nro irrogandis condemnari petebat, Citatus vro vest Epfatus Adam consultisq sua noie agens Forum eo quod non sit persona Nlis, se plebeia declinaret: ac proinde se remitti ad competens affectaret. Ex aduerso vro Instigor Nr Citum Forum habere cora Judio nro eo quod ex esu fructu Paradisi non vro honorem Jurisdioni Judis seu offii alterius exotici conueniatur statibus in orbe a nobis condito coram suis oriundis Judicibus ex fundis respondendi habeat temporis coram Judio nro duceret: Nos itaq cum Consiliariis vest Michaele Arcangelo et Raphaele nec non in numero Angelorum exercitu latere nro adstantibus audita diligenterq perpensa partium ambarum Controuersia Citatis coram Judio Tribunalis Nri et non alibi Ex rationibus per nrum allegatis habere declaramus iniungimusq quod

Exceptio Fori

in causa procedat

citione legali ad Judicium nrum vocati nõ esset cum non fuerint personæ de fuga suspecte quæ nisi ex eo terno tacito de præcepto iuris vnciæ tenentur debitoq; et ultimo iuris gradu sese iustificare velle submittant opponebat: Instigator vero nr replicam citum habere coram Judice nro term eo quod citus occultare se se inter arbores et obscura Paradisi loca cepent nec ad vocem nram Adam vbi es compareret ac proinde de fuga suspectus esset talis vero non solum modo termino tacito verum vbicunq; ipsorum poterit haberi copia per familiam ad Judicium de præcepto Juriconis attrahi solent deturebat: ac proinde hanc exceptionem citatis minime suffragari posse declarabat. Nos cum consiliariis nris suprabptis audita partium controversia term coram Judice nro citos habere decernimus ad propositionesq; Instigatoris vndere mandamus: Cum itaq; rondendo citti superiores exceptiones militare pro se adverterent Instigoremq; eo magis triumphare in causa viderent: Incompetentia Actoris vest Instigatoris eo quod ipse per se non cum dolore egat, Regula vero iuris trita et decantata Interveniat Instigator sine dolore est muta persona objiciebat Jq; liberos vti ab incompetenti Actore (cum de vita spoliationeq; bonorum agatur) pnuntiari affirmabant. Instigator vero nro ipsum p se sine dolore causa promovere posse cum Facinoris suprasti nullus oculatus testis ptunc in Paradiso existisset in quem non nisi citti duo immissi erant nec Latior etiam a nobis hominum propago creata extiterit ex qua dolor reperiri Instigatorig nro adverse possit allegante, ac ad ulteriorem processu causæ citatos cogi affectante. Nos cum jsdem Consiliariis nris perpensa (vt par est) partium contria eoq; in consideratione habito Quod Facinus supra scriptum Alti nra pateret Nosq; ex plenitudine nra causam hanc Instigatori nro promovere et ad pœnas Legis vel ex arbitrio nro irrogandas agere iniungerem; ideo citos directe rondere declaramus Cum itaq; directe respondendo citati Incompetentiam actionis cont se eo quod ico ipse autho verum Eva consors ipsi ex persuasu serpentis insidiosi vti satanæ instrumento ad perpetrandum facinus predictum descenderet objiciebat Ac proinde incompetenter Instigorem cont se agere declarabat ac inquisitionem eo noie provocabat. Instigator vero noster Competentiam Actionis eo quod citato administratio Paradisi vti viro et quidem primo creato legibusq; nra inhibitoria anteriori discipulo, no vero nra fragilis sexus creatura posteriori vigore nostro creata nro legis nra (cum mulieres de præcepto iuris conis iura scire non teneantur) ita penitus gnara arboris inviolata integritas ad cu[illegible] ipsi competisset nec in ditione eo in presu[illegible]

ter deducebat. Nos itaq; cum consiliariis nris auditis generali partu
controversiis illius probe et accurate examinatis et perpensis In primis
supra dictos Litos Conculsores legis nrae pronunciamus panis in eisdem
desptis obnoxios esse ut morte moriantur declaramus. Quod vero ad ul
teriorem Paradisi incolatum attinet decernimus, quatenus in instanti sine qui
busvis defensis, tergiversationibus, diffugiis ad penitentiam illorum Mtis
nrae enormiter laesae lachrimosis imprecationibus ex delicato Paradisi nri
Palatio in orbem conditum qui est Lachrimarum valles migrent illiusq;
luptitatibus perpetuo una cum Sicciorib; priventur et acceptis ad sulcanda
terram instrumentis in sudore vultus sui pane suo vescantur. Quo ad pen
sura Quandoquidem Sciendi boni et mali gratia malum de arbore in
dicta nri ~~minimi vallata~~ munimine vallata sine scitu et voluntate ne
viti sui decerpsit serpentis potius fallacis pernitiosa sua sui non
ipsi Adami (super quam a nobis concessa erat ei potestas) arguit
Deo decernimus ut ab hinc una cum Sicciorib; eius et seqnis hoc ne
lum prolem suam parientibus dolorib; ansam praebeat. Ut vero voluptates
Paradisi in alium mutentur statum constituimus et in vim legis
perpetua sanximus ut casus fortuiti qui tantum excogitari poterunt
quorum uberior quam momentorum extabit numerus nimirum morborum
pestiferorum bellorum intestinorum tribulationum quotidianarum aliarum
denique sic similiter super illos sucessores tam ex lumbis ipsorum descendentes
quam ex quocunq; consanguinitatis gradu oriundos, ad extremum diem
Judicij nri redundent ipsis obnexii erunt serpentis fallacis ne im
punitum sub mellitis verbis latens virus doli maneat Mtis ut mu
tata corporis sui prioris substantia repat per humum absconditarum
anorum viscera inhabitet praesentis decreti nri vigor. Pro
ius expeguons remittimus partes Pfatas (nobis in eo plenarias re
servan statem) ad orbem conditum in quo praemissa sua realitate
in personis citorum qua et eorum sucessorum demandabunt. Datum
in Paradiso Nro. Anno ab orbe condito Primo Regnorum Nrorum ab in
eterno ab extra vero similiter primo Anno

Cantabo et psalmum
Dicam Deo p. 51. 26

Hewoysy nie mogły a ni Mliackie
Spiewac myslie pozary nie dumy Sarmackie
Ani swiecki pitosci tykac Se pitordenia
Hecistyn prowen bende albo iey Dmenia
I choc by na nydbali opustely Wieffcy
Ja przydawac nie myslie y Zamaze eszcze
Hiesmey ni wiey pruko Swiedcku rimen Vcha
Hadymai niekus pisova bocie nie Vslucha
Wy Spisiione Bozyie Vy wszetecne Boy
przez Spysty wam przeciwny Vciekayie wnoy
Na Kolek Lutnia Swiecka do Kata fuiary
Wiezy na wasz nie spoirze nawet y przez Sparij
Zbawiciel moy Appollo Krzys moy parnas bedzie
I Cedron zatheslikon slodki wyznan wsedzie
Cernie Wolie niz Laury nie zal dla Korony
Hiebieski na cas zgtory Zdiac wieniec Zielony
Wstup wywozdze Wlonia wrany odmiene Canty
I pmzy wtey panie pilosc magdaleny
Galicky prze bende ani Calowania
przepowie ale tego co dla poimania
pana Judas wszeckiny odprawowal vsty
To bende ne amory Pome wieszczeuty
Ty panie Coz na Krzyzu racnyl dokazowac
Tey pitosci Krwa ia Smerm tu opisowac
Przebne vsron nie godnym doday myslom Veny
Aby Skrucha te proste Zaleciely Trony

Wynies Serce pegazie y ty Helikonie
przemien wezły Smurienie niechay nast wnych tonie
Wiem zec nie Zmych słow panie chwały repryzedzie
Bo Vsta nie są godne sprawo niech pioro bendzie

Hosanna in Excelsis
Benedictus qui venit

Kro słyszał aby Kto miał Kedy Triumphowac
Przed Zwycięstwem niewiedzac czyli ma Zwyciezac
A ty panie do miasta wczedzesz Triumphami
Zabiega Zwycieskiemi wszelki lud pohanni
Chociaz cesc stworzenia nie odkupił twego
Ani Smierci ni piekła Zwyciezył Czarnego
O Zwycięsco niebieski Owszechmocny Boze
Jnszaz zec człowiekowi cozniewie ci może
Zwyciezyć cili przegrac Zwycięstwa nietreba
Pomedzac ma Triumphet co go czeka Zniebu
A ty coś przegrzeniem wprzodzwigrał niz Jestwem
Mozyłes Smiele triumfy pogan przed Zwycięstwy

Laetamis et pit vigere pedes
Et capillis Cantus Sui tergebat

Cleopatra tak Sie w swym Antonim Kochała
Ze mu wypie naydrosza perle skarbu dała
Magdalena tysiecy panu Vcinela
Gdy mogi iego Swete Zy weni skropiła
Ty tez Boska miłosci ochnebieska Cnoto
Wolisz Zy niz perly y wlosy niz zloto

Capillis Capitis sui
tergebat

Wielkie mocy dowiedz włosow odmienne od siebie
Samsona y Marii chorowszy potrzebie
Tamten moca swych włosow złamał Lwa Ieńskiego
Ta włosami Zedrata Boga Stworca swego
I niedziw że ta wielcy nieztanten wykonała
Bo Zwierzchnim Barankiem nie Lwem sprawe miała

Caput Lauare pedes
Discipulorum

Niech mi się godzi Boże mieć tyle Smiałości
Abym rzekł zen wtym Zwątpiał o twoey wszechmocności
Zebys mogł bydź najniższym będąc Wiecznym panem
Bożiem Stworcą y Królem najwyższym Kapłanem
Teraz gdy ie Sobie Koryto nogi przed Vczniami
A ty nogi ich niesz Swiętemi rękami
Czemus panie niemogł Christ Swiatem całym
Gdy sam będąc największym mogłeś się stać małym

Lachrimis Capit Lauare
pedes ad

Maria Vnoy pańskich Lice z łez Strumienie
Jemu Nogi Vmywa a sobie Sumnienie
A Christus miłosierdzia morze nieprzebrane
Za dar wdzięczny przyjmie rzeki z łez wylane
Niedziw czemus panie morzem łaski Wniebie
Ze się rzeki miłości zlewają do ciebie

Hactenus
Morze z łez skruchy pełnych Maria potrzebie
Za Kapłan Christusowi y tym pokazuje
Że Christusowi pewnie stwardzi kiedy grzeszę morze
A Bóg wnim miłosierdzie Vtopił Swe stworz

Dia in vilanus pedes

Przeciwne dwuch Simonow słyszę zadziwienie
Jeden się panu dziwuie tamten znaiąc zbawienie
Ze nogi miał pana pani frydowaty
A tiot się zaś zdumiewa ze król pan Bogaty
Ziemie y nieba Stworca chce myć nogi iego
Jeden się słusznie dziwuie tamten ucieka czego
Wiedziw ze się Grzesznica Vnuza Krzyżowi
Podziw ze Bog Vmywa nogi Grzesznikowi

Accipite et Manducate
Hoc est Corpus meum

Dopuszczam się wszy pana Coli za przyczyna
Ces się zawarł wosobie y chleba y wina
Czemałes naprzod niebem Człowieka dosiebie
Allie on ach Saluoni nie chciał się do Ciebie
Wiec forzeku zaziwas ach dziwna miłości
O oycowska dobroci O Boska Mądrości
Widziac ze człek chlieb woli mieszkać nisli o niebie
Ty chcac mieszkac Wczłowieku zamknałes się wchlebie

Recubuit Super pectus eius

Słonce christus przedwiecne Ktorego promienie
Oswieca wiary Laska Serce y Sumienie
Ze bliskie Smiertelnego zostaie zachodu
Ktego trzeba lepszego iako ten dowodu
Ale mu Jan się potwyt bo wie ze się godzi
Odpocinone Ktedemu gdy słonce zachodzi

Gravit in Gethsemen Oliveti

Wpotu bysta Oliwa Prakcien do konczenia
Hebreski Narodu y Boskiego Zlem sciernia
Oliwa przed Stworzeniem Prawey obiecanie
Wegrucen bo Stworzenie Swiata prawo Kuie

Daleko co stawmeyska aniz tamta byla
Tamta Egypt dokezesny ta wiecny znaczyla
Tamty sie Swiat zadziwiet a ty Niebo zlekto
Tamta wody zawarta · a ta Smierc y piekto

Et factus est sudor eius tanquam guttae

Twarda panie opoka stanales na gorze
oliwny gdys zwiesezet cieski strach natarze
Owszem tmocaym Marmurem bos nic niewzruszony
odwazyl sie dla czleka zniesc krzyz naznaczony
Niedziwuie sie tedy swoiemu potowi
Bo pocie sie zwyczayna iest rzec marmurowi

Hagios

Goreie pan milosciu ten cie to serdecny
Dus ludzkych oblubieniec na smierc tak bespiecny
Pracuie iako pasterz bo pasc nieprzestaie
Wszemych owiec dla ktorych wlasna dusze daie
Woiuie iako Rycerz bo nie vstraszenie
walczac z smiercia przynosi za zdobycz zbawienie
Dzwiga iak mezny Atlas aby obalony
Swiat grzechem pierworodnym podpaw wydzwigniony
A iezli dzwiga walczy pracuie goreie
Cozza dziw ze sie zniego tak chcyny pot lieie

Et osculatus est eum

Vstami znak stworzenia czlowieczego panie
Dales wiecny Dobrzei gdys rzekl niech sie stanie
A czlowiek tilkoc zato vstami oddaie
Ze ce zdradza witaiac Caluiac przedaie
A ty co. Miod za zadlo za vsta zdradliwe
Za Rozgi Ciernie Rany krzyz serce Cierpliwe

(Byles Człeka wybawiet) daiesz za zdradzenie
Zbawienie Kay za meki za smierc odkupenie
Percussit servum sacerdotis
et amputavit auriculam eius marc 16
Miał pan za złe ze sie piotr niepytaiąc pana
Porwał chuzo do korda na sługę Kapłana
Choc z rozmysłem vderzył bo rzekł timi słowy
(Ale marek przepomniał wpiszac iego mowy
Słys bracie Xiężys sługa a nie cies w duchu
Ze pan pierwszym Kapłanem a tos mak po vchu
Discipuli relicto eo
fugerunt math 26
Haten cąsz cie vchowie panie pilnowali
Poki sebrac od ciebie wiecy spodziewali
Alie dawszy im ciało y krew y sam siebie
Ze wiecy dac niemoges vciekli od ciebie
Laqueo suspendit se
Judas math 17
Gardło winno ze Judas y Adam dał gardło
Tamto cnote wydarło a to grzech pozarło
Gardłem tez smierc w sie zato y ten y ow wciągnął
Adam gdy ie rozdrewiet a Judas gdy sciągnął
Stabat petrus in atrio principis
et iterum negavit
Hanczy dwor obłudy y kto raz do dworu
Noge wstawi za pontni cnoty dla faworu
Swiatkien piotr choc tilko raz westa iego noga
Na pałac aż trzy razy od przysiąg sie
Boga

Choć tilko wszem starał a pobladził twarze
Cos dopiero gdyby był zwaz w Hrty Kamerze

Et Continuo Gallus Cantavit

Kur piele piorv Lzi liee Coli za przycina
To wiem ze piae Kurowi na dese nerowina
Wec ze miał piotr dese wylie zocu przy pokucie
Pocutes y zapuales y zgadles Kogucie

Hæc autem cum dixisset
Vnus ministrorum dedit alapam
Jesu

Prawda Wecna iest Christus przetoc go nezgnaia
Na dworze y o prawde prawdy se pytaia
Wec ze Cerpi po liczek gotowa przycina
W dworu dae pogebie prawdzie nerowina

Remisit Herodes Jesum
ad Pilatum et facti sunt
amici ex Mali hora

Ledwie pan do pilata przysedł A Herода
Az Miedzi zawzetem nawet sie stale zgoda
Tak Vnie Boska noga kedy ieno wchodzi
Vstepuie nenawisc a pilose se rodzi

Apprehendit Pilatus Jesum
et flagellavit

Hercules po Jucespie Wojuiąc mod Morski fali
Kladzie sluzy zapuszczen potwd a nie dali
Ty wecy Christe kedy przywiązany
do slupa Cerpis vary ciesko zbicowany
W ektza wmorzu Miłosci Jhnies chwata parie
Kedmyn slupem siz twierdza zdae wszecanie

O Shypie przeraydrosy podporo zbawienia
pamiatko Zwiciestkiego chrystusa Cierpienia
Tys Kres Tys Cel tys Koniec a Krzyz taki może
położic met miłosi tilko ty o Boże

Indumentum purpureum et
plectentes Coronam de spinis
imposuerunt capiti eius

Tenli to Kwiat co z rozgi wyrzynat Jessego
Wydany na pociecke Rodzaiu Ludzkiego
Lilia Ci Hiacinth Cili Granatowy
Bo wszystek Rumieniec wszystek purpurowy
Gwoszen Roza niebieska Krol miedzi Kwiatami
Krolem go tes witaia y miedzi Cierniami
O Rozo zdrowia pełna co zbawienie rodzis
Dasse dostac Każdemu chce Cierniem grodzis

Et exivit Paulatis
sibi Cruce Joan. 19.

Mogł kiedys Wymisłnesi udźwignąc ramony
O Kraj nieba y ziemie od Atlas Emisłany
Ty przedwiedny Atlancie gdyeś pod Krzyżowym
Bude widle Cezarem przyzrzałe z nowym
Lec Zaskawszyn Atlantem cesres od tamtego
Bo mena tilko ratuy machine Całego
Wspieras Sucha Kiedy go dźwigas wszechmocność
Ale Krzyż wszystka Siła bo Scery miłosi

Crucifixerunt eum

m

Wciąga Moyzes ręce a lic Lud wygrae
Spuśca Moyzes y Lud też wygrawać przestaie
Christus raz wyciągnonych do Oyca zarami
By niespuścał przybicie poznawacia gozdami

Christus inter Latrones

Słonece swatłość wydaie miedzi Cernościami
Oświeca złe y dobre swemi promieniami
Miedzi Spełne padoły Zdrowe Zrodła pliną
I Kwiaty miedzi Cerniem swa wonnością słyną
Christus Kwiatu podobien y Zrzodłu y słońcu
Chciał też krotkim Bydź środkiem do chwały na Końcu

Latroni dat paradisum
Discipulo matrem
Patri animam

Siedzie tie Namotrawszyn miłosa Veirieta
O Scodny Zbawicielu ta cie obrazeta
Zmurszały y dla tey się Samey nagi stales
Kaczu Ciało z Siebie Zywot y wszystko rozdales
A za cesze nedosic? A z matke Veniowi
Ducha daies Oycu y nebo Latrowi

Vestit Sitio illi autem
Spongiam aceto plenam obtulerunt
Cum eius et cum gustasset noluit bibere Jo 19

Pragnies panie niewatpie Ludzkiego Zbawienia
Pragnien y my na wiekki Wiecznego Wodzenia
Pragnierien abie rozpie obie gorzeiemy
Tysse gorzko pic podiat abie my niechcemy

Lekarstwa na pragnienie boże gorzkie widz
To co duszę uzdrawia tym się ciało brzydzi
Wiec iako mądry lekarz z nami postępuje
Abyś go nam osłodził sam go przegrzod kosztuje

Ecce Homo

Zaś nas swoim obrazem chciał mieć wiecy Boże
Wielkiy nadto iak ten iest dowod bóg nieboże
Ze Ce pilat obrazem naszym Simulie
Oto Człowiek Jmudzion człekiem Vkazuie
Jak ces nas chiał widzieć swoim Konterfektem
A Człek wielkiym ciała niż Boskwa afektem
Vwiedzony Swiecknemi znazał się farbami
Poprawiaiąc wse chmoczemi obrazu rekami
Zmesawszy z Człowieczestwem twoie Boskwo rzecem
Ze on twym bydzie nie mie tyż eyo obrazem

Hoc scindamus eam sed
mutamus sortem super eam
et super vestem meam miserunt sortem
Joa: 19

Sprawiles wszain panie sukenke na ciemu
Człowiekowi dla grzechu na świat tey gnaremu
Aby nas gdym umarł twa śmierć zmowa naigotu
Aby szczęśliwie bodzie sukenke zdzierać
On bez wiedzia iże tam bez sukne wesłoy
Niewinie cała wolny nieke rozdzielcy
Ale ze grac wprzód trzeba komuke dosuie
Wem ze wreku Vciebie sane losi panie
Jeżlim godzen wygrany Vmost moy niezgodnie
Sy dopomos Co sam wies iak mi łeżka
padne

Inclinato Capite tradidit

Hemoryt Spiritum

Głowy do nieba podnesc przy ciszy
Grzechem człowiek aby był śmierci odkupiony
Y Zawiciela na krzyżu a Christus ca wynosi
Ku Niebu gdy za nami ziac Oyca prosi
Dopiero głowe zwiesza gdy grzesnik podnosi

Lancea latus eius aperuit
et continuo exiuit sanguis et aqua

Christus umarł a w sercu miłosc przecie żyje
Tey włocnia niezaszkodzi ani grot przebie
Nieoschne pomey nadzieiey z serca woda płynie
Kto się puści tej wody do Nieba zaplinie

Velum templi scissum est
in duas partes

Co iest ze gdy Boy cierpi zasłona się pada
Kosciol co miał zasłone na to odpowiada
Zbawienia taiemnice odkrył Boy w Celiory
Juz iawne odkupienie nietrzeba zasłony

Et obscuratus est sol

Zacno zgadnac czemu się tak słonce zaćmiewa
Przy śmierci Christusowy wsak prorok opiewa
Że Boy w słonczu położył swoy przy bytek sobie
A co zadziw gdy umar pan zedon w zalobie

Super omnia Lignum
Cedrorum tu sola excelsior
in qua salus mundi pependit

Muzo co często przez lasy wspaniałe
przebiegasz z Faury myslia y nogami
Co wielkie drzewa y drzewecka małe
Znaj widzis liczisz miedzi gestwinami
Co zwiosny zlato odpawuies cale
Raz w borach całem miedzi ogrodami
Powiedzieczlisz co widziała rownego
Edzew nad, to, co iest Krzyżem imie iego

Z

Juz zanic Cedry y wonne Cytryny
Zanic wyniosłe Cipressow Kolossy
prec Bugne palmy okrite cedliny
Sosny y Swierki niech swe zwiesa nosy
I mocne Debi y chude olszyny
Obwisłe Brzozy y z swiey Hosty rossy
Pysne oliwy y lipy odziane
Pomarańcze owocem Rumiane

3

Wyoska Topol y niska Iesiczina
Hlech vstępnie y Cis Cerwonawy
Hlech sie zapada wstydzi Jarzebina
I Laur zwycieski niech nie przyniesławy
Jablon y orzech Bukew y Grabina
I pomarańczat gestym zlarnem krwawy
Gloz Beren Jawor wierzba gruska sliwa
Wilsnia y prowa iedwabiom Cydlywa

4

Trzesnie Brzoskwinie migdały Kasztany
Mirty Kaliny z lotte od zarole
I Bzy z Jałowcem z ligustrem Bukpany
I perzia Kostek pamiętne Hespole

Swidwy Klokocie Trzmielie y Hebany
Z ze wrzodza pistaki: pinolie
Pigwy podkrzewe Klony y Jesiony
Y Tamarisek przyacielsk ledzony
5

Cokolwiek zienia z korzenia wydaie
Cokolwiek bujnym pnien wzkrzewiony
Priak Ciekawemu wzrokowi podaie
Albo co swiatu zdob: list Zielony
Wszystko to zaiac wszystko niech Sie skie
Podnoskiem temu na Ktorym Wcielony
Boz Cierpiat rany na Ktorym pisiato
Za Owoc niebo zazbawienie Ciato
6

Zbosliwa wprawdze rekaio sadzita
Ale ze Zwoli przedwiecny pitosci
Przez godobie Boska przerobila
Dobroc gdy nam odkupita zlosci
I Krwawa wssa obficie skrospila
Chcac nu zbawienny przyciniac Buenosci
Hedzie ze owoc wydato doyzaty
Bogo przed wieki Hebrosza przeyzaty
7

Palmago nazwe ezli zobfitemi
Godi Sie drzewy zrownac odkupienie
Tamta daktilni bogata sztkimi
I to tez sladkie zrodzito zbawienie
Tamta ozdobe swa rosciagnionemi
Sawy Lisciami wdzieczne Sergac Cene
Ha tym zaik rece na Boz wyciagnione
Aby przygarnat Stworzenie zgubione
8

A iesli vsmierci y piekła zwycięstwo
Vwaze siły to zaś Laurem będzie
Lecz nie Cesarzow albo Krolow pestwo
Ozdobi czoło co go prędko zbędzie
Ale to ciało cnoty y niebieskie
Nieoszarnety sphwery y co wsiędzie
Rzadki y wielki to ozdoba iego
To iest zwycięsc Laurem niebieskiego

Słowem pokorem wsławiony oliwie
Tym podobnieyse będzie niż Laurowi
Kiedy pomyslie ze samo prawdziwie
Nedrenemit pokoy dato człowiekowi
I iako nasim Boy strasną cierpliwie
Zmost smierc dla człeka y ku pokoiowi
Swiat skłonił woyne skończwszy szczęśliwą
Aby podzielił krwawy Laur zoliwą

Chiba ze balsam ieli vlewone
Przypomnie sobie chory duszny
Kiedym niebieski lekarz rozranione
Zlewił summeme krwią naszim obiaty
Albo Alces pomnac vmartwiesne
Serce gorzkie y bol niesłychany
Albo na koniec y sam Cyprys smetny
Oraz zywotemy smierciy pamietny

Ale gdzie myśli o mnie Cesarza
Wielkiej sukniac z krzyżem porownania
A zaś to jedne co ziemia wydawa
Rozmyslii słowy z krzyżem mianowania

Ktorem nebo Sano dank przyznawa
I Angielskiego godne Sakowania
Tego nielasy albo nieme Bory
Ale Angielskie nie przesławia chory

12

A iżli Cezaly Pogańskie narody
Drzewa Zmyshonym Bogom poświecone
Laur Swoy Appollo przesadzał wozwody
Jupiter deby grzmoten nieuzwyczone
I Wenus wonne voze dla vrody
Sceptic Kazała y myrty Zielone
Saturn posepny Cypris y Jedline
A Wnuk Atlantow ulubił Liescine

13

Krzyż nieznisheniu ale Bog prawdziwe
Wybrał Stworzeniu Swemu na Zbawienie
A tym przybity gwozdzami Straszliwe
Smiercią Swą Swiata sprawił odkupienie
Ktoregoż tedy vsta sprawiedliwe
Wychwalić mogą Zadne wiec modzenie
Mnozo wec przedsie niech vstąpi mowa
A Serce mowi bo nie wolne słowa

Sonet na Cata meke Panska

Wielki milosci y nieogarniony
Triumph czy proszta Lupy czy mogiły
Zawisny Smierci czy niebieskiej siły
Ta Cuden meki co Zniosł Bog Niebiony

Hoc myśl, zal, strach, pot, krew, Sen Zwyciezony
Zdrada powrozy zly Sąd y niemiety

Twarzy policzek y Rozgi co bity
Słup. Cerv Krzyż. Gwoźdź zolcy Boy otworzony.

Z

Sam to dobroci dary ane meki
Nie dary ale łaski zrzodła żywe
Nie zrzodła ale Boskiey cuda rzeki.

Z

Tey Rzeki co nam zbawienie Szczęśliwe
Z Swych van wylała zakrwie niech dziękuje
Oddacie Serce O dobro prawdziwe

Przedniey Rzecz od drzewa

Przypatrz się niestałości zgrzańey fortuny
Oładzyś na Królewskim pracowacie zdany
Do Kuzyni portenfor syn od prowestatu
Tyby syn Agenoles a Fren od Kawestatu
Stat on wielki Kawyzy prawodawca radzi
Że y Ki towy umiel Rzemesła niewadzi
Szyjnarsp Jan mieli całkim Rzemesnikiem
Przedni Snigem odpowiem niezrownianym Znikim
Kto. Olpe albo Kipy Kto wspanale Krzyże
Kto nadeż dwie Bulawy do Hetmańsky dobri
Jedna Kwiatne a drugą Wyżki Jabłoni

Boska niebie Zabawa

Przypatrzyż się Boy bawi pomyślnyey Chwilie
Ciecha pomien Rzecząm Jeżli się nie myli
Hetman drugą wysoko w mosi Hardupie
Jedna Ciał drugie Ciała ordinarne dupie

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.